

2 Corĩtu norĩ

Paru hã, maparane ãma te te duré

ĩrob'ui'érézé, Corĩtu norĩ ma

ĩbaihã wasu'uzé

ĩmorĩrata na Paru hã te te Corĩtu norĩ ma rob'ui'ére parimhã, ma tô duré aimawi na tâma rob'ui'ére za'ra, ĩbaihã 're, dama ĩhãimana õ na. Rob'ui'ére hã ĩtême wisi za'ra wamhã, ma tô tiwi tirobzei'õ za'ra, tinhimi'ui'ére na hã ĩwaseté na te te tâma nharĩ za'ra wa, Paru hã. Nima norĩ hã ma tô duré Paruhu ãma rosa'rata za'ra, sena na Zezusihi zadawa wasu'u'wa na 're ĩmorĩ õ na hã. Ma tô duré tâma nharĩ za'ra, ĩsazei'wa norĩ hã tiwasédé hã te te ĩmanharĩ za'ra norĩ ma, te te rowairébé 'ru te. Taha wa, Paru hã tinhimi'ui'ére na ma tô asa sa'etê tâma nharĩ za'ra, sada ĩhãimana za'ra norĩ ma. Ma tô duré tâma siwasu'u za'ra, Zezu Cristu hã sena na te te ĩtême ĩsatõrĩ za'ra na hã. Ma tô duré wama rowasu'u za'ra, sena na Zezusihi nhirã zarina si 're ĩdanomro mono zém na hã, duré 're ĩwanomro mono zép tém na, Zezusihi nhimi'manharĩ wẽ zéb zarina.

¹ Wa hã Paru, wa ãma aima rob'ui'ére za'ra wa'wa, Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi ãma, ĩwasu'u'wẽ u 're asi'rã'õtõ aba mono norĩ ma, asiré. Uburé Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ ma zama, wa ãma aima rob'ui'ére za'ra wa'wa. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ma tô ĩpisutu, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa

na ĩsadawa para dama 're ĩhâimana mono da, daro mono bâ, te te sima ĩwēzéb uwaibaba.

Wano hã te duré ãma ĩzadawa wapto, uburé te aima ãma ĩrowasu'u za'ra wa'aba zém na hã, Timotiu na wano nhisi hã.

² Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

Paru hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma ĩwatazé wasu'u

³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma si, 're wawata za'ra wa'aba mono za, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama ãma. Ta hã te wa'ãma 're siwamri u'âsi. Te duré te te 're wa'apawaptob u'âsi, wapē hã ĩ're wama 're simi'wara u'âsi mono da.

⁴ Wa hã, duré Timotiu, uburé marĩ ĩpire hã wa te 're sépata mono wamhã, te za tô te te 're wapawapto, wapē ĩ're wama 're sa'wari mono da. Taha wa, wama waihu'u pese di oto duré, ĩsarina, wa te 're ĩdapawapto mono zéb da hã, wasine 're dapē'ē nhimi'wara mono da, marĩ ĩpire hã da te 're sépata za'ra mono wamhã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩwapawapto mono ne, wa za tô wa norĩzama wa te 're dapawaptob za'ra, dapē hã ĩ're dama 're simi'wara mono da apâ.

⁵ Wa norĩ hã Cristuhu zazei'wa 're wahâimana mono wa, wa wa te 're robzépata, ti'ab ré Cristu hã te te 're ĩrobzépata mono ne. ĩsine, wa te 're robzépata mono nherē, ta hã te za te te 're wapawaptob u'âsi, wapē ĩ're wama 're sa'wari mono da, wato sina duré 're wahâimana u'âsi mono da.

6 Wa norĩ hã, Cristu, wa te dama 're sadawa wasu'u mono wa, te da te wama 're rob'manharĩ waseté u'âsi. Taha zarina, wa te 're robzépata mono nherẽ, wama 're rowẽ mono di. E marĩ wa. Wanhimiromhuri zarina 're ãsaze za'ra wa'aba mono zéb zarina, 'Re ãhãmãna u'âsi mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono wa, duré ãsimipawaptobzéb zarina, aipẽ hã ã're aima 're simi'wara aba mono wa. Wa norĩ hã wa te 're robzépata mono wamhã, te tô 'Re ãhãmãna u'âsi mono hã te te 're wapawapto, wapẽ ã're wama 're sa'wari u'âsi mono da. ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, te za 'rãwi asima 're ãnharĩ za'ra wa'aba mo, ãne: "Paru norĩ hã te te 're robzépata zahuré mono nherẽ, 'Re ãhãmãna u'âsi mono te te 're ãpawapto u'âsi zahuré mono ne, te za duré te te 're wa'apawapto, wapẽ ã're wama 're simi'wara u'âsi mono da." ãne te za 'rãwi asima 're ãnharĩ za'ra wa'aba mo. Taha wa, wasine 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, te za asiptete sina ãma 're anomro aba mo, 'Re ãhãmãna u'âsi mono ãma. Tawamhã, te te 're ãwapawapto mono ne, te za tô 'Re ãhãmãna u'âsi mono hã te te 're aipawapto za'ra wa'wa, aipẽ ã're aima 're simi'wara aba mono da.

7 ãne na, wa tô wa te ai'ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa, 're robzépata za'ra wa'aba mono nherẽ, 'Re ãhãmãna u'âsi mono za 're ãrẽme za'ra wa'aba mono õ na hã. Taha wa, wasine 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, tô sena te za duré 'Re ãhãmãna u'âsi mono hã te te 're aipawapto za'ra wa'wa, te te 're ãwapawapto u'âsi mono ne, apã 're aipẽ'ẽ nhimi'wara u'âsi aba mono da.

8 Wasisãnawã norĩ, wa duré wasima wẽ ni, wa te ãma aipo're pu'u za'ra wa'aba da, Azi'a

na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma wahâimana ré, rowasédé hã wazada ãhâimanazém na hã. Tame, wa te robzépata za'ětē uptabi wa, wa tô aré wasina rosa'rata ni, sena na oto wadâ'â da newa.

⁹ ãne, wa tô wasina rosa'rata ni, 'râwi: “Tô sena, wa za wadâ'â ni, romhutu na.” Tawamhã e marĩ da, ma tô ãne hã wazada tiromhâiba bété. 'Râwi wawaihu'u pese na 're wasi'madâ'â tō mono da, 'Re ãhâimana u'âsi mono si, wa te 're umnhasi pese mono da si, ma tô ãne hã wazada tiromhâiba. 'Re ãhâimana u'âsi mono si waihu'u pese di, te te 're ãda'ahâiwa'utu mono da hã. Duré tãma dawaihu'u pese di, te te 're ãda'ab'madâ'â mono da hã, rowasédé hã dazada 're hâimana mono wamhã.

¹⁰ Ta hã ma tô wanho'reptu tô, wadâ'âzém hawi, wa te wasina romnhimimnhasi uptabi nherē. Taha zarina, te za te te 're wanho'reptu duré, wazada 're ãromhâimana wasété mono zém hawi. Taha wa, wama umnhasi uptabi di, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te 're ãwanho'reptui mono da hã.

¹¹ A norĩ wa'wa hã wa'ãma 're aimreme zusi aba mono zém na 're wapawaptob za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te za te te 're aiwapari za'ra wa'wa, te te 're wanho'reptui u'âsi mono da. ãne wamhã, ãwē na si te za tô wama 're sōprub u'âsi. Taha zarina, te za tô da'ahã na ãma 're dawata za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma hã, ãwē na si wama 're sōprub u'âsi mono wa.

Paru hã datēme morĩ tō da, te te ãma ãsaprízé wasu'u

¹² Ni'wam norĩ hã asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono nherē, ma tô wahâimana nhipese na hã wa'ãma siwi tihi. Tane nherē, senai õ di ta hã. Wa norĩ hã 'râwi wapē'ē na 're wasiwē'õ mono õ di. E

marĩ wa. Marĩ hã wa te ai'ãma 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ wa, 're wahâimana wẽ u'âsi mono wa. Pi'uriwi aiwi 're wahâimana za'ra wa'aba mono õ di. Marĩ ĩwẽ si, wa tô wa te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa. Ti'ai ãma ĩsazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu'u pese zarina, 're wahâimana mono õ di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zéb zarina si, wa ãne na hã 're wahâimana oto.

13-14 Wa te ãma aima ĩrob'ui'ééré za'ra wa'aba zé hã e pire di, 're sôré za'ra wa'aba mono wamhã, duré ãma ĩwaihu'u za'ra wa'aba da hã. Mare di. Aima wapu za'ra wa'aba di. E marĩ wa. Wazadawa nhipese na, marĩ na wa te ãma aima rob'ui'ééré za'ra wa'aba õ wa, aimawi na wa te ãma aima 're roti za'ra wa'aba mono õ wa duré. ãne na hã sena na 're ĩwahâimana mono zé hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ di. Tane nherẽ, wa tô wa te wasima 're aiwẽ za'ra wa'wa, nimahã na asiwi wawaihu'u pese za'ra wa'aba da, wazadawa nhipese õ na 're ĩwahâimana mono na hã. Tawapsi te za Wanhib'apito Zezusi hã nimahã bâta na apâ we ĩmorĩzéb ãma, wa'ãma atob'uzu za'ra wa'wa, wa norĩ hã za duré ai'ãma ĩwatob'uzu za'ra wa'aba ne, tô taha bâta na hã.

15-16 'Re ĩhâimana mono zém na, ĩwēsãmri za'ra wa'aba newa, wa tô aré ĩsima rowẽ, ã hawi Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi, apâ ĩmorĩ wamhã, ãma atême ĩmorĩ aba na, te sahu da duré. Masédoniza u we ĩmorĩ 'rata wa, ãma atême ĩmorĩ aba ne, duré ãma atême ĩwisi aba da, te asabu na sahu za'ra wa'aba da, wa tô ĩsima rowẽ aré. ãhã wamhã, te aré asiwi ĩpawapto wa'wa, Zudeza u ĩmorĩzéb da hã. ãne 'wa'ãhã, aré maparane ĩnhimipawapto wẽ zé hã aima wa'aba hã, ĩnhimromhuri na hã.

17 Tane nherē, āma atēme ĭmorĩ aba zém na, te sahu ō di. Masédoniza hawi apâ ĭmorĩ ré, āma atēme ĭsipai waihu'u za'ra wa'aba ō di tô. Marĩ hã ĭma hâimana wa, wa tô ĭnhimirosa'rata na āma saprĩ, āma atēme ĭmorĩ aba tô da a'â. Āne wa, ni'wam norĩ hã asiré 're ĭhâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã ma tô ĭ'āma rosa'rata wasété za'ra, ĭzadawa nhipese na hã, ĭmreme hã tô senai ō newa. E ĭnhimirosa'rata na 'râwi te ĭsiwi ro'wa'rutu wa, wa tô āne hã ĭsima pisutu, āma atēme ĭmorĩ aba tô da hã. Mare di. E ĭsazei'ō'wa norĩ hã sima si 'râwi te te 're ĭrosa'rata za'ra mono ne, wa tô āne hã ĭsima pisutu. Mare di. Āne wab ō di. ĭsazei'ō'wa norĩ hã marĩ na te te dama 're ropisutu za'ra mono wamhã, awa'awi te za te te dawī āma 're saprĩ za'ra, simirosa'rata na saprĩ pese wa, ta norĩ hã. ĭsimiropisutu na ropsi'āri ō nherē, te za te te dama 're nharĩ za'ra, siwa'rāmi. E āne, 're ĭhâimana mono zé hã, wa hã. Mare di. Ānei ō di.

18 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã, dama umnhasi uptabi di. Niwamhã dama sadawa nhipese ō di. Ta hã ma tô ĭpisutu, te dama 're sadawa wasu'u mono da, sena na. Taha wa, wa hã nimahã na hã aima ĭzadawa nhipese za'ra wa'aba ō di. Te aima 're ĭrowasu'u za'ra wa'aba mono zé hã, taréi ō di. ĭnhimirosa'rata waptu na hã te āma 're saprĩ mono ō di.

19 Zezu Cristu hã bété, 'Re ĭhâimana u'âsi mono 'ra hã. Ta hã tinhimiroti ahã na te te āma 're azaprĩ mono ō di. Tô ōhō si ĭsimiroti hã te tãma 're hâimana. Tane duré, wa norĩ hã ĭsadawa wasu'u'wa norĩ hã, Sira hã duré Timotiu hã, tô ĭ'uwaibaba si, wa tô wa te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. Ta norĩ me, wa tô wa te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'wa, Cristu

hã.

²⁰ 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ĩwẽ na te te dama 're ĩ'aropisutu mono zé hã ahâ uptabi nherẽ, ma tô Zezu Cristu hã pisutu, uburé te te dama ãma 're ĩ'a'uwaimrami mono da hã. Taha wa, Zezusi hã wama umnhasi di oto, uburé te te wama ãma 're ĩ'a'uwaimrami mono da hã. Wa norĩ hã wasiré ĩsazei'wa norĩ hã wasiré 're wasi'rã'õtõ mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're wawata za'ra mono wamhã, wa 're wamreme zusi, ãne: “Tane tô.” E marĩ te wasu'u, ã hã. Cristu, tô sena uburé marĩ na te te wama 're ĩ'a'uwaimrami mono zé, te wasu'u. Tane duré, wa norĩ hã ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hã sena na, wa wa te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, ĩwasu'uwẽ wasu'u na hã.

²¹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô te te 're wapawaptob u'âsi za'ra, wanhiptete sina Cristuhu ãma 're wahâimana za'ra mono da. A norĩ wa'aba zama, te duré te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, asiptete sina ãma 're anomro u'âsi aba mono da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô wapisutu za'ra, ĩwasu'uwẽ na, wa te tãma 're romhuri za'ra mono da, wa norĩ hã.

²² Tipẽ'ẽzani hã ma tô duré te te wama 're anhomri, wapẽ'ẽ 're, wama 're ĩhâimana za'ra mono da hã. E marĩ te tawamhã wama wasu'u za'ra, ĩpẽ'ẽzani hã wapẽ'ẽ 're, 're ĩhâimana mono zé hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're ĩwahâimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra. Duré, ĩpẽ'ẽzani hã wapẽ'ẽ 're, oto 're sãmra mono wa, wa za wa te 're waihu'u pese za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, sena na za te te wama ãma 're ĩ'a'uwaimrami mono zém na hã, uburé te te wama 're ĩ'aropisutu mono zéb zarina.

²³ Wa hã apã ĩmorĩ wamhã, ãma atẽme ĩsipa za'ra

wa'aba ò di tō, Corĭtu u hã. E marĩ wa. Marĩ hã 'manharĩ wasété za'ra wa'aba wa, te aihã za'ra wa'aba tō da, ãma atēme ĭwisi aba ò di tō, apã. Tō sena, wa ãne hã aima ĭsiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re ĭhâimana u'âsi mono nho'a. Taha wa, ĭzadawa nhipese wamhã, 'Re ĭhâimana u'âsi mono te za tō ĭ'azã.

²⁴ E wa norĩ hã asib'apito aima 're wahâimana za'ra wa'aba mono bâ, te za bété wanhimiroti hã 're ĭsaze za'ra wa'aba mo. Mare di. Asib'apito hã aima 're wahâimana za'ra wa'aba mono ò di. A norĩ wa'wa hã te asiptete sina ãma 're anomro aba mo, Cristuhu ãma, 're sazei utōrĩ za'ra wa'aba mono ãna. Taré, wa wasiré wa te tãma 're romhuri za'ra, ato sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã.

2

¹ ãne wa, wa tō ĭsima ãma saprĩ, apã ãma atēme ĭmorĩ aba tō da a'â, te ĭsina aima ropisutu za'ra wa'aba nherē, ĭmreme na te duré aihã za'ra wa'aba wa, aiwi robzei'õ za'ra wa'aba tō da. ãma atēme ĭmorĩ 'rata za'ra wa'aba wamhã, ĭnhimiroti na te aihã za'ra wa'aba zém na hã ma tō aiwi tirobzei'õ za'ra wa'wa. ãne tō da duré, ãma atēme ĭmorĩ aba ò di za a'â.

² ãma atēme ĭmorĩ za'ra wa'aba 'wa'âhã, âté te aré aiwi tirobzei'õ pese za'ra wa'wa duré, ai'rata ĭnhamra aba wamhã. ãne wamhã, e 'wam norĩ hã te aré sina ĭma rowē wazere za'ra, ĭwi robzei'õ pese wamhã. Ni'wai ò di aré, âté. E marĩ wa. A norĩ wa'aba wi, aiwi robzei'õ za'ra wa'aba wa.

³ ãne wa, wa tō rob'ui'ééré si ãma aima sōmri za'ra wa'wa a'â, te ĭsina ĭropisutuzém nhibrob're.

Wa tō ĩsima rosa'rata, āne: “Ātē ĩtēme ĩmorĩ za'ra wamhã, te za ĩwi tirobzei'õ pese, ĩnhimiroti hã te te 're wapari za'ra mono õ wa, ta norĩ hã. Āne wa, wa za rob'ui'ére si tãma sōmri za'ra a'â. Tawamhã, ĩnhimiroti hã te te saze za'ra wamhã, ĩto sina, wa za ĩtēme ĩmorĩ za'ra oto. Āne wamhã, tãma ĩto za'ra zéb zarina, te za duré to sina sima 're hãimana za'ra, ta norĩ hã.” Āne wa tō ĩsima rosa'rata, ai'ãma za'ra wa'aba hã. 'Re aihãimana za'ra wa'aba mono zém na, 're ĩtoi mono õ di. E āne hã ĩ'uwaibaba, ĩma hã. E wē di. Mare di. Taha wa, wa tō a'â rob'ui'ére si āma aima sōmri za'ra wa'wa.

⁴ Te āma aima rob'ui'ére 'rata za'ra wa'aba wamhã, wa tō ai'ãma robzépata za'etē za'ra wa'wa, ĩpē'ē 're. Āne wa, ĩpē'ézé uptabi di. Taha wa, wa tō aiwa'õ duré. E tawamhã, aiwi robzei'õ za'ra wa'aba da, wa tō āne na hã āma aima rob'ui'ére za'ra wa'wa. Mare di. Āne da hã ĩ õ di. ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba zém na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da si, wa tō āne na hã āma aima rob'ui'ére za'ra wa'wa.

Aibã āma, ĩwasédé hã da te oto 're ĩ'madã'ã za'ra mono õ zé wasu'u

⁵ Ni'wa hã aibã hã, asiré 're ĩhãimana za'ra wa'aba mono hã misi ma tō tihãimana wasété na sina ĩwi robzei'õ. Tane nherē, e ĩwi si ma tō tirobzei'õ. Mare di. A norĩ wa'aba wi zama, ma tō aiwi tirobzei'õ za'ra wa'wa syry na, aibã 're ĩhãimana wasété mono zém na hã. E aiwi robzei'õ pese za'ra wa'aba wa, wa tō āne na hã aima rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Syry na ma tō aiwi tirobzei'õ za'ra wa'wa. ĩwi si ma tō tirobzei'õ pese, tiwasédé hã te te 're ab'manharĩ mono wa, aibã hã.

6 Ō hā aibā hā ma tō asiwi ĭwē'ō za'ra wa'wa. Ai'ahā wa'aba na ma tō asiwi ĭwaihu'u za'ra wa'wa ta hā, asiré 're asi'rā'ōtō aba mono wa, asiré 're hāimana za'ra wa'aba mono tō da a'ā. Āne hā wē di tō.

7 Tane nherē, a norī wa'wa hā ĭwasédé hā āma 're 'madā'ā za'ra wa'aba mono ō di za oto. Tāibā. Ma tō siwē'ō, tiwasété na hā. Apā te za asiwi ĭ'āri wē wa'wa, robze na asiré 're hāimana aba mono da oto apā. Tiwi robzei'ō pese wa, 'Re ĭhāimana u'āsi mono te te rēme tō da, te za apā asiwi ĭ'āri wē wa'wa.

8 Taha wa, ma'āpé asiwi pawapto wē wa'aba, aima ĭsawi pese za'ra wa'aba zém na, te te sina aiwaihu'u pese za'ra wa'aba da, robzei'ō u'āsi 're hāimana tō mono da, asiti za'ra wa'aba.

9 ĭnhimi'ui'ére 'rata na, wa tō aima āma roti za'ra wa'wa, aibā hā tō ō hā asiwi wē'ō za'ra wa'aba da. ĭnhimiroti si 'madā'ā za'ra wa'aba zō, wa tō aima āma rob'ui'ére za'ra wa'wa, aibā hāiba na hā.

10 A norī wa'wa hā, dawasédé da te 're ĭ'manharī za'ra mono zém na hā oto da'āma 're 'madā'ā za'ra wa'aba mono tō da, asima 're pisutu za'ra wa'aba mono wamhā, ĭzama te oto da'āma 're ab'madā'ā mono ō di za tō. Taha wa, aibā hā tiwasédé ĭpire hā tō sena te te 'manharī wamhā, wa za tō ĭsima pisutu, asarina wa'aba, ĭwasédé hā te oto āma 're 'madā'ā tō mono da, simisutu ato sina asiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono da apā. Cristuhu nho'a, wa āne na hā aima ĭsiwasu'u za'ra wa'wa, ĭwasédé hā za te oto āma 're ĭ'madā'ā mono ō na hā, aibā āma hā.

11 Aibā hā tiwasédé te te 're ĭ'manharī mono zém na hā, wa te oto āma 're 'madā'ā za'ra mono tō da, wa te wasima pisutu za'ra ō wamhā, Satanasi hā te za tizadawa nhipese zéb zarina, wama 're

simiza'repese za'ra. Marĩ na te za te te wawi 're ro'wa'rutu u'âsi za'ra, wasiré ĩsazei'wa norĩ wi, robzei ãna wasiré 're wahâimana za'ra mono da oto. Satanasihi hâimanazé hã wama waihu'u pese za'ra di. Taha wa, wa za tô wasima pisutu pese za'ra ni, ĩwasédé hã wa te oto ãma 're 'madâ'â za'ra mono tô da, aibã ãma hã.

Paru hã Torowadi ãma sãmra ré, hâtâ'â na ĩsãmrazé wasu'u

¹² Āne wa za duré aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Torowadi na 'ri nho'õmo nhisi u, wa tô mo, tame Cristuhu wasu'uwẽ hã te dama wasu'u da. Tamomo ĩmorĩ wamhã, Wanhib'apito hã ma tô ĩma 'ridawa ĩnhowa, tame te oto tãma romhuri da.

¹³ Tane nherẽ, wa tô ĩhâtâ'â sina ĩhâimana, wasisãnawã Titu hã ĩzô sãmra õ wa, tame te sôpêtẽ da nherẽ aré. Taha wa, wa tô õne haré ta hawi mo, Masédoniza u we ĩmorĩ da.

Wedewa'u ĩsadazei uptabi hã dama 're ĩsadazei pu'u mono ne, Cristuhu wasu'uwẽ na da te ãma 're ĩropéi mono zé wasu'u

¹⁴ Tane nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma si, wa za 're ĩwata u'âsi. Ta hã te za sisarina te te 're wa'anhimroi u'âsi, Cristuhu ãma 're ĩwahâimana za'ra mono zéb zarina, wa'ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono wa. Da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã tinhitob'ru norĩ ãma te te ai'uté za'ra wẽ te, da'ahã nho'a sisarina te te 're ĩsimroi mono ne, taha ma si wa te oto tãma 're romhuri za'ra mono da, te za sisarina si te te 're wanhimroi u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Te duré te te 're wapawaptob u'âsi za'ra, Cristuhu wasu'uwẽ si daro mono bâ wa te dama ãma 're ropéi mono da, Cristu hã aihĩni da te oto 're waihu'u za'ra mono da. Wedewa'u ĩsadaze

hã da te 're zata za'ra mono wa, 're ĩsadazei pu'u za'ra mono ne, wa za wa te dama ãma 're ropé, Cristuhu wasu'uwẽ hã.

15-16 Wedewa'u ĩsadaze hã 're sadazei wairébé mono wa, dama 're ĩwẽ wairébé mono ne, te duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wama 're toi u'âsi za'ra, Cristuhu wasu'uwẽ hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono wẽ te. Tane nherẽ, aiwa da te dasima 're wẽ za'ra mono õ di, Cristuhu wasu'uwẽ hã. Ni'wam norĩ hã ĩwasu'uwẽ te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono wamhã, ta norĩ hã te za tipé'ẽ 're dâ'â u'âsi ne 're hâimana u'âsi za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhiti. Marĩ hã dama uzé pire wa, da te dasiwi 're ĩwẽ'õ za'ra mono ne, te ta norĩ hã te te siwi 're wẽ'õ pese za'ra, ĩwasu'uwẽ hã. Ni'wam norĩ si ĩwasu'uwẽ te te sima 're ĩwẽ za'ra mono norĩ si, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're anho'reptu, hãiwa ãma ĩ'rata 're si'ubumroi u'âsi mono da. Ta norĩ ma si, tãma 're wẽ u'âsi za'ra mono di Cristuhu wasu'uwẽ hã, marĩ ĩsadazei uptabi hã 're sadazei wairébé mono wa, dama 're ĩwẽ wairébé mono ne. E 'wa hã 're hâimana mono bâ, si'uihã na tiwaihu'u pese na Cristuhu wasu'uwẽ na romhuri na te te ãma 're ĩ'uwaimrami mono da hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma. Ni'wa hã sada hâimana õ di.

17 Ni'wam norĩ hã 're simarĩ ahã za'ra mono da si, te 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're romhuri za'ra. Tane nherẽ, wa norĩ hã ta norĩ ne, 're wahâimana za'ra mono õ di. Marĩ aimawi zô, wa te wasima 're romhuri za'ra mono õ di wa norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na hã. Cristuhu waihu'u pese zarina si, wa tô wa te dama 're rowasu'u za'ra sena na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a, ãne da, te te wapisutu za'ra wa, ta hã.

3

'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te dama ĩropisutuzép té wasu'u

¹ Āne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba wa, te za duré wa'âma ĩrosa'rata za'ra wa'wa âté, 'râwi wasina ĩwawatazém na hã. E wanhimiromhuri na wawasu'u na rob'ui'ééré ré, wa tô âma atême za'ra wa'aba hã wanem ni, sena na 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na, wa te dama 're ĩromhuri mono zé wasu'u na rob'ui'ééré ré hã. Mare di. Ni'wam norĩ si te za atême 're sihutu 'wa, nima hawimhã, ĩsimiromhuri wasu'u na rob'ui'ééré ré hã. Duré aihawi wa'aba hã, ĩsimiromhuri na dama 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono zéb ré, te za ta norĩ hã 're nomro, nimomo. Tane hãĩ õ di, wa norĩ hã.

² Darob amoi u, 're wane mono wamhã, asimirob'ui'ééré za'ra wa'aba ré, 're wane mono õ di, da te dasiwi 're ĩwawaihu'u mono zéb da hã. Mare di. Cristuhu wasu'uwē na wanhimiromhuri zarina 're saze za'ra wa'aba mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma si 're anomro wē wa'aba mono zém na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono wamhã, taha zarina si te za da te dasiwi 're wawaihu'u, sena na 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na dama 're ĩwahâimana mono na hã.

³ Wanhimiromhuri zarina si, Cristu hã 're saze za'ra wa'aba mono wa, te taha na si da te 're wawaihu'u, Cristuhu zadawa para si, wa te dama 're ĩromhuri mono zém na hã, danhimirob'ui'ééré hã da te 're sôré za'ra mono wa, marĩ hã da te âma 're ĩwawaihu'u za'ra mono ne. Tane nherē, marĩ na da te 're ĩrob'ui'ééré za'ra mono zéb zarina, 're saze za'ra wa'aba mono õ di, a norĩ wa'wa hã. 'Re ĩhâimana

u'âsi mono hã ĩsi'utõrĩ'õ pẽ'ẽzani nhimipawapto-
 bzéb zarina si, ma tô 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. E
 ẽtẽ tõmo baihã na rob'ui'ééré zarina, ma tô 're ĩsaze
 za'ra wa'aba mo. Mare di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono
 pẽ'ẽzani hã marĩ hã aipẽ'ẽ 're te te aima 're ĩwaihu'u
 za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ma tô oto 're ĩsaze
 za'ra wa'aba mo, Cristu hã.

⁴ A norĩ wa'wa hã wanhimromhuri zarina, ma
 tô oto 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Taha zarina te za
 oto asiwi ĩwawaihu'u za'ra wa'wa, sena na Cristuhu
 zadawa para si, wa te dama 're ĩromhuri mono
 na hã. Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina si, wa
 tô wa norĩ hã sena na wasina waihu'u ni, 'Re
 ĩhâimana u'âsi mono nho'a.

⁵ E wa norĩ hã wasi'uihã na wama waihu'u pese
 di ãne hã, Cristuhu wasu'uwẽ na wa te dama 're
 ĩrowasu'u mono zéb da hã. Mare di. 'Re ĩhâimana
 u'âsi mono te te 're ĩwapawapto mono zéb zarina si,
 wama waihu'u pese di, ĩwasu'uwẽ na, wa te dama
 're ĩromhuri mono zéb da hã, taha zarina, da te 're
 saze za'ra mono da.

⁶ Taha si ma tô te te 're wapawapto, te te dama
 ĩropisutuzép téb zarina, wa te dama 're romhuri
 wẽ mono da. E niha tawamhã, 'Re ĩhâimana
 u'âsi mono te te dama ĩropisutuzép té hã. E 'Re
 ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozésihi
 nhimi'ui'ééré, te wasu'u, ã hã. Mare di. 'Re ĩhâimana
 u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimipawaptobzéb zarina 're
 ĩdanomro mono zép té, te wasu'u, ã hã. Mozésihi
 nhimi'ui'ééré zarina 're danomro mono nherẽ, e
 taha zarina te za 're dasisõ'reptu za'ra, ropipa
 hawimhã. Mare di. Ni'wa hã te te sina uwaim-
 rami waihu'u õ di, Mozésihi nhimi'ui'ééré hã. 'Re
 ĩhâimana u'âsi mono te te dama ĩropisutuzép té hã
 da te 're saze za'ra mono wapsi, te za ĩpẽ'ẽzani hã

te te 're da'anho'reptu ropipa hawi, rowē na ĩsiré 're dahâimana u'âsi za'ra mono da oto.

⁷⁻⁸ Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô tinhimiroti na rob'ui'ééré, êtē tōmo baihã na, Mozésihi ma, te te sōmri da. Rowa'a za'êtē na ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩtēme wi, Mozésihi u hã. Tawamhã, Mozési hã êtē tōmo baihã na rob'ui'ééré te te mrami pari, Izarazéhé nhihudu norĩ u sa'a hawi apã te te ĩtēme ĩré si'ra za'ra wamhã, ĩ'ubu na hã rowa'a hã sa'êtē di. Sa'a hawi, morĩ ré, ĩ'ubu na rowa'a hã syry na sipari nherē, tawamhã, Izarazéhé nhihudu norĩ hã titōmo na te te 'madã'ã hã waihu'u za'ra õ di, Mozési hã. E marĩ wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hawi wa, rowa'a hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã êtē tōmo baihã na rob'ui'ééré hã, ĩsimirowa'a ré, Mozési hã te te datēme ãwisi nherē, wē nherē, taha si, da te 're ĩ'madã'ã za'ra mono zéb zarina, 're dasisõ'reptu waihu'u za'ra mono õ di. ĩsimiroti 'rada hã wē nherē, taha nhipai u wē uptabi di, ĩpē'ezani nhimi-pawaptobzé hã, taha zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata 're ĩdanomro u'âsi mono zéb da hã, rowē uptabi ãma hã.

⁹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tinhimiroti 'rata na êtē tōmo baihã na rob'ui'ééré hã Mozésihi ma, te te ĩsōmri hã wē nherē, da te dasina 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ wa, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're da'awē'õ. Tane nherē, te te dama ĩropisutuzép té hã taha si wē uptabi di. E marĩ wa. Taha zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te oto 're wa'awēsãmri mono wa, duré taha zarina, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ab'madã'ã mono õ wa, Wamama hã.

¹⁰ Duréihã Mozési hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'ééré ré êtē tōmo baihã ré, te te

si'rai wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te, rowa'a na te ãrã mo, wã wa, ãsimiroti hã. Tane nherã, rowa'a hã ma tã ai'utõ. 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te dama ãropisutuzãp tãp si, wã uptabi di oto, Cristuhu wasu'uwã na hã.

¹¹ 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rada hã wã wa, ma tã Mozãsihi hãiba na tirowa'a, ãtã tãmo baihã na rob'ui'ãrã hã te te mrami rã hã. Tane nherã, ãma ronomro hã õ di, rowa'a na hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te dama ãropisutuzãp tãp si wã uptabi di, taha si 're si'utõrã waihu'u mono õ wa za, te te 're ãda'anho'reptui mono zã wasu'u wã hã.

¹² 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te dama ãropisutuzãp tã hã, niwamhã wawi 're si'utõrã za'ra mono dai õ wa, wa taha umnhasi sina, wa te 're 'madã'ã u'ãsi. Taha wa, wapahi ãna, wa tã wa te dama 're wasu'u u'ãsi, ta hã.

¹³ Tawamhã Mozãsi hã ma tã 'rã ubu rã datãme simasisi, ã'ubu na rowa'a hã tiwi ãsi'utõrã na te te siwi waihu'u za'ra tã da, ãzarazãhã nhihudu norã hã. Tanei õ di, wa norã hã. Cristuhu wasu'uwã hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono wamhã, wanhisãb ãna, wa za tã wa te dama ãma 're rowasu'u za'ra, niwamhã dawi 're si'utõrã mono dai õ wa za.

¹⁴⁻¹⁵ Durãihã ãzarazãhã nhihudu norã hã ma tã 'rãihatob za'ra. Taha wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã te te 're waihu'u za'ra mono õ di, niha te te sina tãma 're ã'uwaimrami za'ra mono zãb da hã. Ta hawim harã, te zahadu da'rã ubu rã 're ãdahãimana za'ra mono ne, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te tãma ãropisutu za'ra zãb 'rata na rob'ui'ãrã hã te te sima 're sõrã u'ãsi za'ra, rowahutuzãb ãma, ãsimiroti 'rada hã te te 're ã'madã'ã pese za'ra mono zãb zarina, te te 're sõ'reptu za'ra mono da newa,

ta norĩ hã. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã Cristuhu ãma 're nomro mono wapsi, te za da'rã ubu ãna 're ãdahâimana za'ra mono ne 're hâimana za'ra, ta norĩ si.

¹⁶ Ni'wam norĩ hã Wanhib'apito wasu'uwẽ u 're sipizari za'ra mono wapsi, te za da'rã ubu ãna 're ãdahâimana za'ra mono ne, 're hâimana u'âsi za'ra, ta norĩ ma si, oto waihu'u pese za'ra wa za.

¹⁷ Wanhib'apito si, wa te 're saze za'ra mono wamhã, Tipẽ'êzani ma, te za te te 're wa'apisutu, taha si te te 're wa'apawapto mono da, rowẽ na ãma 're wanomro mono da, marĩ na wasi'uihã na wa te wasina tãma ãma 're ãuwaimrami za'ra mono zém na, 'rãwi 're wasi'madã'ã za'ra mono tã da, duré taha zarina, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'anho'reptui mono da newa.

¹⁸ Wa norĩ hã wasiré ãsazei'wa norĩ hã da'rã ubu ãna ne, wa oto 're wahâimana za'ra. Taha wa, Wanhib'apito 're ãmorĩ wẽ uptabi zé hã wama waihu'u pese za'ra di oto. ãpẽ'êzani te te 're ãwa'apawapto mono zéb zarina, wa za oto 're ãwanomro wẽ mono zém na, wa te wasima ãma 're sa'ëtẽ za'ra, ãsine ãma 're ãwahâimana za'ra mono zéb da hã.

4

Piza na zé'a 'manharĩ na romnhimiré'ézé wasu'u

¹ 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ma tô tinhimizawi pese zéb zarina wapisutu, ãsadawa wasu'u na wa te tãma 're romhuri mono da. Taha wa, wawi 're robzei'õ mono ãna, wa tô 're wahâimana u'âsi.

² Ni'wam norĩ hã asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, ma tô wawasédé hã wa'ãma sa'ra za'ra, wahâimana nhipese sina dawi 're wahâimana mono newa. Uburé marĩ hã pi'uriwi da te 're

Īmanharĩ wasété za'ra mono zé hã, wa tô wa te wasiwi 're awẽ'õ. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã, wa te dawi ãma 're 'wa'rutu mono õ di. Õhõ si, wa tô sõ'awi wa te dama 're wasu'u u'âsi, sena na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a. ãhã zarina, te za 'rãwi dapẽ'ê na da te 're wawaihu'u za'ra, wazadawa nhĩpese ãna, 're ĩwahâimana mono zém na hã.

³ Cristuhu wasu'uwẽ hã wa te dama 're ĩwasu'u mono hã suwai haré te ni'wam norĩ wi 're hâimana zahadu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhiti, za 're ĩnomro u'âsi mono norĩ wi.

⁴ Ta norĩ hã, Cristu te te 're saze za'ra mono õ wa, ma tô Wa'uburé hã ĩpo're'õ norĩ nhĩb'apito hã te te 're apo're nhito, tob'a ne 're hâimana za'ra mono da. Taha wa, Cristuhu wasu'uwẽ hã wẽ uptabi nherẽ, rob'uuiwézém ne, te te dama 're rowa'a za'ra mono nherẽ, te te 're waihu'u za'ra mono õ di, ta norĩ hã. Cristu hã aiwa Timama ne 're morĩ wẽ uptabi nherẽ, ta norĩ hã te te siwi 're waihu'u za'ra mono õ di, sena na ĩwasu'uwẽ na hã.

⁵ Wa norĩ hã wa'ãma si 're atob'uzu za'ra wa'aba mono da, duré wanhimiroti si 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono da, wa te ãma aima 're rowahutu za'ra wa'aba mono õ di. Zezu Cristuhu si, wa tô wa te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, uburé Wanhib'apito na 're waihu'u za'ra wa'aba mono da si. Taré, wa wa norĩ hã aima romhuri aba 'wa hã 're wahâimana. Zezusihi si 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mono zéb da si, wa tô wa norĩ hã wa te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'wa.

⁶ Duréhã ropoto na'rata hawimhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma tô tinha, ãne: “Ãhãna hã robra si 're asa'wari mono nherẽ, oto airowa'a na.” ãne te tinha. Tane ma tô duré wapẽ'ẽ 're, te te wama 're

arowa'a oto, ĩsadawa wasu'u hã wa te oto ãma 're ĩwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã. Cristu hã ma tô wama waihu'u za'ra, ĩmama 're ĩmorĩ wẽ uptabi na hã.

⁷ Āté ni'wa hã te za marĩ ĩwẽ uptabi hã ĩwa'âbâ za'êne hã piza na zé'a 'manharĩ 're tisē, piza ĩsipo'o pese wa, ĩ'manharĩ uwa wa. Tane duré, wa norĩ hã wahâiba nhib'uwere nherē, wa marĩ ĩwẽ uptabi hã wa te dama 're wasu'u, tô Cristuhu wasu'uwẽ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono si ĩwaihu'u pese na, da te 're waihu'u za'ra mono da, wawaihu'u pese newa, wa'ãma si, da te 're rosa'rata za'ra mono tō da.

⁸ Wa norĩ hã Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ hã marĩ ahâ na wazada 're hâimana mono nherē, da te wa'ãma 're ai'uté waihu'u mono õ di. Duré da te dasiwi 're wa'ruiwaparĩ mono wa, wa'rã 'remhã wama 're ro'wa'rutu mono nherē, wasina 're wahâtâ'â mono wa, wawi 're robzei'õ waihu'u mono õ di.

⁹ Wanhitob'ru norĩ hã te te wa'ãma 're rob'manharĩ wasété u'âsi za'ra mono nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã niwa te te warēme õ di. Ta norĩ hã te te siwi 're wa'ahâri mono nherē, wazõ 're rob'é'é waihu'u mono õ di.

¹⁰⁻¹¹ Da te dasiwi wapãrĩ da si, te da te wa'ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra aré, Zezusi hã da te dasiwi ĩwĩrĩ ne da. Zezusihi wasu'uwẽ hã wa te dama 're wasu'u mono wa, wa wasina romnhimimnhasi na 're wahâimana. E marĩ te wasu'u tawamhã, da te wa'ãma 're rob'manharĩ wasété u'âsi mono nherē, wasi'utõrĩ'õzé hã. Cristu hã dâ'â nherē, apã ĩhâiwa'utuzé, te wasu'u, sena na ĩwaihu'u pese zéb da hã.

¹² Taha wa, Cristuhu wasu'uwẽ na wa te dama 're rowasu'u mono wa, wa awẽ sidâpâsi wasina

romnhimimnhasi na 're wahâimana u'âsi. Taha zarina te za oto a norĩ wa'wa hã rowẽ na 're anomro u'âsi aba mo, 'Re ãhâimana u'âsi mono siré si.

¹³ Duréihã apito Dawi hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ére: “Re ãhâimana u'âsi mono hã wa tô te ãsina 're umnhasi, te te 're ãpawapto mono da. Taha wa, ãmreme ãna 're ãhâimana waihu'u mono õ di. Wa tô te dama 're wasu'u u'âsi, ãsimiroti hã tô sena wa.” ãne duréihã apito Dawihi nhimi'ui'ére, ãbaihã na hã. Tane duré wanhimirosa'rada hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono hã wa te wasina 're umnhasi pese mono wa, duré wa te 're sazei pese mono wa, wa ãsadawa wasu'u na wa te aima 're rowasu'u u'âsi za'ra wa'wa.

¹⁴ Wanhib'apito Zezusihi hãiwa'utu'wa hã te za duré wahãiwa'utu, Zezusihi ãma si 're wahâimana mono wa. Tawamhã asiré wa'aba te za sitẽme wazaprõ, hãiwa u. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di oto.

¹⁵ Wa norĩ hã ai'madã'ã sina za'ra wa'aba, wa marĩ hã ahã na wa te 're sãpata. Tawamhã Cristuhu wasu'uwẽ na daro mono bã wa te 're da'apawapto mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zãb zarina, da'ãma 're ãsiwãrĩ mono zã hã, wa za wa te dama ãma 're aropé, da'ahã uptabi na oto ãré 're dahãimana za'ra mono da. Taha zarina te za da'ahã na ãma 're dawata za'ra oto, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma hã, tinhoprubzãb zarina, da'ãma 're siwãrĩ mono wa, te te duré 're da'anho'reptui mono wa oto.

Datõmo na dama ã'madã'ã waihu'u'õ zõ, da te 're ãrob'ruiwapari za'ra mono zã wasu'u

¹⁶ Taha wa, wawi 're robzei'õ waihu'u mono õ di, romhuri hã wa te aré 're ãsahãri mono zãb da

hã. Mare di. Awẽ sidâpâsi wahâiba prédubzéb u, wahâiba téb ré wanhiptetezé hã wawi 're si'ré u'âsi mono nherẽ, wa wapẽ'ẽ 're apâ 're wanhiptete u'âsi. Taha wa, wawi 're robzei'õ waihu'u mono õ di tô.

¹⁷ Ti'ab ré, wa za tô wa te 're robzépata a'â. Tane nherẽ, ta hã wama wapure di. E marĩ wa. Taha wa'rãmi, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ãwẽ uptabi na duré ãpire uptabi na te te wama 're wa'âbâ, ãsi'utõrĩ'õ na hã. Ti'ab ré, wa te 're robzépata za'ëtẽ mono nherẽ, taha nhipai u wẽ uptabi di za, ãwẽ na te te wama ãropisutu sirõmo zé hã.

¹⁸ Uburé marĩ hã ti'ab ré, datõmo na da te 're ã'madâ'â za'ra mono si, si'utõrĩ pese di, ta hã. Hãiwa ãma hã marĩ hã datõmo na da te 're ã'madâ'â waihu'u za'ra mono õ si, 're si'utõrĩ waihu'u mono õ di za. Te za 're hãimana u'âsi za'ra. Taha wa, ti'ab ré datõmo na da te 're ã'madâ'â za'ra mono zõ si, wa te 're rob'ruiwapari mono õ di za. Datõmo na da te 're ã'madâ'â waihu'u za'ra mono õ zõ si, wa za wa te 're rob'ruiwapari u'âsi, wa norĩ hã.

5

¹ Wahâiba hã 'ri na, wa za oto ãma aima simiré'é za'ra wa'wa. A'ubuni wi 're dazâmorĩ mono ré hã, romhã 'manharĩ na 'ri hã ãwa 're dasi'ubumroi hutu mono ré, te za dasisa'u da te dasiwi 're 'ri nhamra. Tane duré, wa norĩ hã. Ti'ai ãma 're wahâimana hutu za'ra mono ré, te za wahâiba hã wawi 're si'utõrĩ za'ra. 'Ri ãwẽ uptabi hã dama 're simasam hã mono da, te za duré ãwẽ na da te dasima 're 'ri za'ra. Tane te za duré 'Re ãhâimana u'âsi mono hã wahâiba té hã te te wama 're ab'manharĩ, ãwẽ uptabi hã, hãiwa ãma za wawi 're ãsi'utõrĩ waihu'u za'ra mono õ hã, taha ré si oto

Ī'rata 're wahâimana u'âsi za'ra mono da. Āne hã wama waihu'u pese za'ra di oto, wa norĩ ma hã.

² Ti'ai ãma wahâiba ré ré, wa wa te sô 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra, hâiwa ãma wahâiba ĩtém na za oto 're ĩwahâimana za'ra mono zéb zô, ãme ti'ai ãma da'uza ĩhâ tém na 're dasi'uza za'ra mono da, da te sô 're ĩrob'ruiwapari za'ra mono ne.

³ Ai'uréwi 're danomro mono wa, dama 're ĩdanhiséb za'ra mono ne, hâiwa ãma hã wahâiba ãna 're wahâimana za'ra mono ô di za. Wahâiba téb ré si, wa za tô 're wahâimana u'âsi za'ra.

⁴ Ti'ai ãma wahâiba ré u'âsi 're wahâimana za'ra mono ô di za. Ti'ab ré, wa 're wawab'ëtē u'âsi za'ra, wa te 're robzépata za'ëtē za'ra mono wa, wahâiba na hã. E tawamhã wa za wa te wasima 're rosa'rata za'ra, 're wadâ'â su'u za'ra mono da, wahâiba zô 're rob'é'é za'ra mono hã. Mare di. Āne na hã wa te wasina 're rosa'rata za'ra mono ô di za, wa norĩ hã. Tane nherē, wa za tô sô 're watob'uzu u'âsi za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wahâiba ĩtém na ĩsi'utōrĩ waihu'u'ō na, za te te wama ãma 're ĩ'azaprĩ mono zéb zô. Āne wamhã, ti'ab ré aré wahâiba hã wawi 're si'utōrĩ za'ra mono da nherē, wa za taha wa'rãmi ĩsi'utōrĩ'ō ré 're wahâimana u'âsi za'ra.

⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono si, ma tô te te wama 're apisutu siro, ãne hã. Tipē'ēzani hã ma tô te te wama 're anhomri, sena na wahâiba ĩté hã za te te wama 're ĩ'anhomri mono na, wa te wasina 're waihu'u za'ra mono da.

⁶ Taha wa, wa za 'Re ĩhâimana u'âsi mono umnhasi sina 're wahâimana za'ra a'â, wato sina. Wahâiba hã ti'ab ré, za wawi 're ĩsi'utōrĩ za'ra mono ré, 're wanomro mono wa, wa a'â hâiwa ãma Wanhib'apito 're ĩsãmra mono zém nhiti 're wahâimana

za'ra, za 're ĩwahâimana u'âsi za'ra mono zém nhiti zama.

⁷ Wa norĩ hã, uburé marĩ hã hãiwa ãma 'Re ĩhâimana u'âsi mono, za te te wama 're ĩ'anhomri mono hã, ti'ab ré watōmo na romhã ré, wa te 're ĩ'madâ'â za'ra mono zéb zarina, 're wahâimana za'ra mono õ di. Uburé te te sima wa'ãma 're ĩ'aropisutu mono zém na, wa te 're ĩsaze za'ra mono zéb zarina si, wa ãma 're wahâimana za'ra, watōmo na wa te wasisōwa 're 'madâ'â za'ra mono õ nherẽ, romhã ré.

⁸ Wa norĩ hã wato sina, wa oto 're wahâimana u'âsi za'ra. E marĩ wa. Ti'ab ré, wahâiba hã wawi 're si'utōrĩ pese za'ra mono nherẽ, wẽ uptabi di za, taha nhowa're're, hãiwa ãma Wanhib'apito 'rata 're ĩwahâimana u'âsi za'ra mono zé hã.

⁹ Tane nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã 're ĩwahâimana za'ra mono zém na, wa'ãma 're toi u'âsi mono da si, wa za 'rãwi 're wasi'madâ'â za'ra, ti'ai ãma wahâiba ĩ'ratore ré, duré hãiwa ãma wahâiba ĩtéb ré.

¹⁰ E marĩ wa, wa za ãhã zô si, wa te 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra, ti'ab ré hã. Niwapsi, wa za tô uburé Cristuhu nho're aimasam ni, te te wa'awaihu'u da, wahâimana wẽ na, duré wahâimana wasété na zama. Tame te za oto niha te te wama 're arowairébé, ti'ai ãma uburé marĩ, wa te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb zarina, ĩwẽ na, duré ĩwasété na zama.

'Re ĩhâimana u'âsi mono hã da'ãma 're ĩsiwadi mono zé wasu'u

¹¹ Wa norĩ hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, wa tô Wanhib'apito hã wa te wasiwi 're wazéb za'ra. Taha zarina, wa tô duré wa te 're da-pawaptob za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono u si, 're

dasipizari za'ra mono da. Wa norĩ hã marĩ zô si, wa te 're dapawaptob za'ra mono õ di. Mare di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma si, wawaihu'u pese za'ra di, uburẽ 're ãwahãimana za'ra mono zẽm na hã. Taha wa, ãwẽ si, wa te 're ãmanharĩ za'ra mono zẽ hã, tãma waihu'u pese di durẽ. ãne na hã sena na aipẽ'ẽ 're, ãtẽ aima waihu'u pese za'ra wa'aba di durẽ.

¹²⁻¹³ Ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hãimanazẽb uwaibaba, danho'a dama 're hãimana za'ra mono wẽ te, te sina 're wata za'ra. Ta norĩ hã ma tã wanhimiromhuri hã te te 're 'madã'ã za'ra. Tane nherẽ, wapẽ'ẽ 're wanhimirosa'rada hã, ta norĩ hã te te wawi 're waihu'u za'ra mono õ di. Taha wa, te ta norĩ hã te te dama wa'ãma 're romnomri za'ra, ãne: "Paru norĩ hã simiza'rese ãna, te 're hãimana za'ra. Ma tã durẽ 'rãihaiwamnarĩ za'ra." Wẽ di tã. Tane nherẽ, wa norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma si, wa za tã wa te 're romhuri u'ãsi za'ra, wanhimiromhuri na ãma 're wawata za'ra mono da. Ta norĩ hã te durẽ ãne te te wa'ãma dama 're romnomri za'ra: "Paru norĩ hã te simirosa'rata nhipese na te te dama 're rowasu'u za'ra, ãsimiroti hã sena newa, da te ãma 're saze za'ra mono da." Wẽ di tã. Wa'ãma romnomri wasẽtẽ nherẽ, wa tã wa te aima 're romhuri u'ãsi za'ra wa'wa, wanhimĩ'ẽ na. E wasina 're wawata za'ra mono da, wa ãne hã aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni. Mare di. Dama 're wawasu'u wẽ za'ra wa'aba mono da, wa ãne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni, 'rãwi wanhimirosa'rada ãwẽ hã da te wa'ãma 're ãwaihu'u za'ra mono da si, ãrẽ 're ãwahãimana za'ra mono hã 'rãwi.

¹⁴ Cristu hã te te 're wa'azawi pese mono wa, wa wanhimĩ'ẽ na, wa te tãma 're romhuri za'ra, da'ãma. Wa norĩ hã wasima si, 'rãwi

're wasi'madâ'â za'ra mono õ di za. Dawasété wa'âbâzéb da, ma tô Cristu hã uburé dazada dârâ da'upana, dawasété wi 'râwi 're dasiwa'âbâ za'ra mono da, dasi'uihâ na dasisada 're dadâ'â waihu'u za'ra mono õ wa.

15 ãma 're ãnomro té mono norĩ hã, sima si ãma 're hãimana za'ra mono tõ da, ma tô dazada dârâ, Cristu hã. Taha zarina, te za sada ãdâ'â za'ra ma si 're hãimana za'ra, duré sada ãhãiwa'utu za'ra ma si, Cristuhu ma si.

16 ãne wa, ti'ai ãma ãsazei'õ'wa norĩ nhimirosa'rata zarina, wa te da'ãma 're rosa'rata za'ra mono õ di za oto, 're ãdahãimana za'ra mono zém na hã. Wa hã bété. ãsazei'õ'wa norĩ nhimirosa'rata zarina, wa tô te 're rosa'rata aré, Cristu 're ãhãimana mono zém na hã, taré newa. Tane nherẽ, taha zarina, te ãma 're rosa'rata mono õ di oto, wa hã.

17 Ni'wam norĩ hã Cristu te te 're saze za'ra mono wa, simisutu tihãiba na sina 're sitob za'ra mono wamhã, 're ãdapoto téb za'ra mono zéb ré si, te za oto 're hãimana za'ra. Taha wa, te za 're ãnomro 'rata mono zé hã tãma 're si'utõrĩ za'ra. Tãibã za oto. Taha wa'rãmi, te za oto 're ãdahãimana téb za'ra mono zém na si 're hãimana za'ra, ãwẽ na si.

18 ãne hã ma tô ãwẽ si te te wama 're ab'manharĩ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, ãma 're ãwanomro mono zép téb da hã. ãsitob'ru na, wa tô aré tãma 're wahãimana za'ra. Tane nherẽ, Cristuhu dâ'âzém na, ma tô wa'ãma 're siwadi za'ra oto. Wa norĩ hã dama ãsadowa wasu'u'wa norĩ hã ma tô duré wama pisutu za'ra, wa te da'ãma 're ãromhuri za'ra mono zéb da hã, taha zarina, da'ãma zama 're siwadi mono da duré, wasine.

19 Cristuhu dâ'âzém na 'Re ãhãimana u'ãsi mono,

da'ãma 're ĩsiwadi mono zé wasu'u na, wa wa te dama 're rowasu'u za'ra, dawasété na oto da'ãma 're ĩpo're pu'u mono õ zéb zarina hã. Ma tô oto wama pisutu za'ra, ãne na, wa te dama 're rowasu'u za'ra mono da.

²⁰ Taha wa, ma tô Cristu hã datême wazatõrĩ za'ra, ĩsadawa para, wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da. ãne, wa wa te dama 're roti pese za'ra, Cristuhu nhisi na: “Ma'ãpé, 'rãwi asi'madá'ã za'ra wa'aba, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ai'ãma siwadi za'ra wa'aba da oto.” ãne na ma tô wa'u'ãbã te te dama 're aroti pese, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã.

²¹ Cristu hã ti'ai ãma 're morĩ ré, ma tô wasété ãna 're hãimana u'ãsi. Tiwasédé hã te te 'manharĩ õ nherẽ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tô uburé wawasédé, wa te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zém na hãiba wati'i, wa'upana za'ra, Cristuhu ãma 're wanomro mono wa, te te oto 're ĩwa'awësãmri mono zéb da hã.

6

¹ Wa norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono siré, wa te tãma 're ĩromhuri za'ra mono norĩ hã, wa za oto aima ãma roti pese za'ra wa'aba ni. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, ma tô tinhimizawi pese zéb zarina, aima 're sõprub za'ra wa'wa, ĩwē na hã. Taha wa, ĩsazei'wa na taré dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re aihãimana za'ra wa'aba mono zém na, te za asa ĩwa'rãmi asina tãma 're ĩ'uwaimrami u'ãsi za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma hã.

² Duréhã Iza'iza hã ma tô 'Re ĩhãimana u'ãsi mono mreme na rob'ui'ééré, ãne:

“Ai'ãma ĩpẽ'ězézéb da, bådâ te ĩsima ĩpisutuzém na, wa tô aiwapa. Te ĩ'asõ'reptuzéb da, bådâ hã ĩwa waptã'ã wamhã, wa tô aipawapto tô.”

Ãne duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré hã. Ma'ãpé, ĩwapari pese za'ra wa'aba. Bådâ ma tô oto ĩwa waptãrã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé hã asi'uihã na asima tiwi waptẽrẽ za'ra wa'aba da, duré te te asõ'reptu za'ra wa'aba da.

³ Wa norĩ hã wa 're wasi'madã'ã za'ra 'rãwi, 're ĩwanomro wẽ mono zô, ni'wam norĩ hã wahâimanazém na te te 're wa'madã'ã za'ra mono wa, taha zarina, tiwasété na oto 're si'marõpãrĩ za'ra mono tõ da, Cristuhu wasu'u'uwẽ hã duré te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono tõ da. Wa te dama 're ĩromhuri za'ra mono zé hã, da te dasiwi 're wẽ'õ za'ra mono tõ da, wa ãne na 'rãwi 're wasi'madã'ã za'ra, wa norĩ hã.

⁴ A norĩ wa'wa hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, wa te 're ĩromhuri za'ra mono zém na si, asiwi wawaihu'u za'ra wa'aba da, wa uburé marĩ hã wẽ na wa te 're 'manharĩ za'ra. E niha tawamhã, 're ĩwahâimana za'ra mono zé hã. Uburé marĩ na, wa te 're robzépata za'ra mono nherẽ, duré rowasédé hã wazada 're wairébé u'âsi mono nherẽ, wa wanhiptete sina ãma 're wanomro u'âsi, wa te 're sazei'õ utõrĩ za'ra mono ãna.

⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa oto 're wahâimana za'ra mono wa, ma tô da te dasiwi 're wahã za'ra. Ma tô duré nasi dasiwi wanheme ni, dazazéb 're. Wazada 're dahâimana wasété za'ra mono wa, te da te wawi 're ro'wa'rutu u'âsi za'ra, Wanhib'apito, wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono ré hã. Wanhimiromhuri na, wa dama 're wasiwasutu za'ëtẽ u'âsi za'ra, Wan-

hib'apito wasu'uwē na hã. ãne wamhã, wanhotõ ãna ma tô duré wa'ãma 're awē za'ra, nimahã mara na hã. Wasai ãna, wa duré nimahã bâtâ na hã 're wasi'ubumro.

⁶ ãne na, wa te 're robzépata za'ra mono nherē, wa tô 're wanomro wē u'âsi. 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimirowaihu'u si, wa tô oto wa te 're waihu'u pese za'ra. Taha wa, wawara sina dazada 're wazahi za'ra mono õ di oto. Wanhimizawi pese na si, wa oto 're wahâimana za'ra. 'Re ãhâimana u'âsi mono pē'ēzani nhimipawaptobzéb zarina si, wa duré wa te dama 're romhuri za'ra. Wazadawa nhipese ãna, wa sena na si, wa te 're dazawi pese za'ra. ãne zarina, te za asiwi ãwawaihu'u za'ra wa'wa, sena na 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, dama 're ãwahâimana za'ra mono na hã.

⁷ ãwasu'uwē hã wa tô, tô sena wa te dama 're wasu'u za'ra. 'Re ãhâimana u'âsi mono waihu'u pese zarina si, wa tô ãne na wa te dama 're romhuri za'ra. 'Re ãwanomro wē mono zém na si, wa tô wanhitob'ru norĩ da, 're wahâimana za'ra, ta norĩ ãma, wa te 're ai'uté za'ra mono da. Taha na, wa duré ta norĩ ãma 're wasimanawawi u'âsi za'ra, wanhitob'ru norĩ ãma hã.

⁸ ãne na te za tô asiwi ãwawaihu'u za'ra wa'wa, sena na 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, dama 're ãwahâimana za'ra mono na hã. Taha wa, te ni'wam norĩ hã 're ãwanomro wē mono zém na te te wa'ãma 're rosa'rata za'ra. Te te duré dama 're wawasu'u wē za'ra. Tane nherē, te ni'wam norĩ hã te te wa'ãma 're wasété za'ra taré. Te duré te te dama 're wawasu'u wasété za'ra. Sena na dama 're wasiwasu'u u'âsi za'ra mono nherē, te wazadawa nhipe hã te te wa'ãma 're sa'ra u'âsi.

9 Wa norĩ hã daro mono bã ĩsazei'wa norĩ ma, wawaihu'u pese za'ra nherẽ, te ni'wam norĩ hã taré na si te te wa'ãma 're rosa'rata za'ra. Wa te wasina 're romnhimimnhasi u'âsi za'ra mono wa, aré 're wadâ'â za'ra mono da nherẽ, wa zahadu wahâiba ré ré 're wahâimana za'ra. Da te 're wahâ za'ra mono nherẽ, da te dasiwi wa'uprosi waihu'u õ di.

10 Nimahã bātâ na, da te dasina 're wapẽ'êzé zani za'ra mono nherẽ, wa watoi u'âsi 're wahâimana za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma si. Duré wanhibrob'õ na 're wahâimana za'ra mono nherẽ, wa wa te 're dapawaptob za'ra, ĩwasu'uuwẽ na si, danhibro pese ne, rowẽ na 're dahâimana u'âsi za'ra mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono siré. Wa norĩ hã wanhimarĩ õ nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, uburé te te wama 're ĩ'anhomri mono ré si, wa oto 're wanomro, ĩwẽ uptabi ré si.

11-12 Corĩtu ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, sō'awi wa tō aima 're wasiwasu'u za'ra wa'wa, 're ĩwahâimana za'ra mono zém na hã. Aiwĩ 're wasi'udâ waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. Wanhimizawizém na, wa te duré 're ai'mararé za'ra wa'aba mono õ di. A norĩ wa'aba si te asimizawizém na 're ĩwa'mararé za'ra wa'aba mo.

13 Taha wa, ĩra ne oto ĩma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, wa za ãne na aima roti za'ra wa'wa, asawi pese za'ra wa'aba sina: Ma'ãpé, aipẽ'ê na asiwi 're wazawi pese za'ra wa'aba mono, wa norĩ hã wapẽ'ê na, wa te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono ne.

Aiwab õ na 're ĩdahâimana za'ra mono zé wasu'u

14 Cristuhu zazei'wa na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, ĩsazei'õ'wa norĩ hâimanazém na, ĩsu 're aihâimana waihu'u za'ra wa'aba mono õ di

za oto. Rowa'a na 're ĭdanomro wē mono zé hã, duré robra na 're ĭdanomro wasété mono zé hã, e aiwa bâ. Mare di. Aiwab ô di. Taha wa, ĩsazei'ô'wa norĩ siré, 'rãwi 're aihâimana waihu'u za'ra wa'aba mono ô di za tô. Tô'ã.

¹⁵ Cristu hã bété. E Satanasihi me, te siré 're hâimana zahuré, aiwa. E tinhimirosa'rata na te duré 're sisaze zahuré, 're siwē'ô zahuré mono ãna. Mare di. Tane duré, ĩsazei'wa norĩ hã aiwa 're hâimana za'ra mono ô di, ĩsazei'ô'wa norĩ me hã. ãne hã baba uptabi di, wama hã.

¹⁶ Romhâiba 'manharĩ hã ãma 're ĭdawata za'ra mono zé hã, e 'Re ĭhâimana u'âsi mono ãma 're ĭdawata za'ra mono zéb 're, te aré da te 're sa'ra, 'ri 'rãihã wa. Mare di. E marĩ wa. Aiwab ô wa, dama hã. Tane duré, wa norĩ hã 'Re ĭhâimana u'âsi mono ãma 're ĭwata za'ra mono ô norĩ siré, 're wahâimana waihu'u za'ra mono ô di za oto. E marĩ wa. 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã wapē'ē 're, wa'ãma 're sôrôwa za'ra mono wa oto. Taha wa, 'Re ĭhâimana u'âsi mono nhorôwa ne, wa oto 're wahâimana za'ra wasiré ĩsazei'wa norĩ hã, 'ri 'rãihã wam ne, wapē'ē 're, 're sãmra mono wa oto. Duréhã 'Re ĭhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô ĩmreme na rob'ui'ééré za'ra, romhã ré ĩsib'a'uwē norĩ ãma hã, ãne:

“ĭnhib'a'uwē norĩ siré, wa za oto 're ĭhâimana u'âsi za'ra, 'rãwi ĩ'rata. Wa za ĩsiré 're ĩmorĩ u'âsi za'ra.

ĩsib'apito, wa za oto tãma 're ĭhâimana za'ra.

Tawamhã ĭnhib'a'uwē te za duré ĩma 're hâimana za'ra.”

¹⁷ ãne duré Danhib'apito mreme na rob'ui'ééré wasu'u amo hã:

“Dapo're āna 're īdanomro mono norī hā, te za oto asiwi 're īrēme za'ra wa'aba mo, ta norī hāimana wasété zém nhiti, 're aihāimana za'ra wa'aba mono da oto.

Dapo're'ō norī hā uburé marī hā te te siwi 're ī'manharī wasété za'ra mono zé hā, tiwi 're upi zahu za'ra wa'aba mono ō di za oto. Tawapsi, wa za oto īsitēme te 're aiwaibui wē wa'wa.

¹⁸ Tawapsi, wa za duré Aimama 'wa hā aima 're īhāimana za'ra wa'wa. Tawamhā ī'ra te za oto īma 're aihāimana za'ra wa'aba mo.”

Āne ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā danhipai u īsīptete uptabi hā tinhīb'a'uwē norī ma, ropisutu siro.

7

¹ Īsisānawā norī, īma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, āne hā uburé 'Re īhāimana u'āsi mono te te wama 're ī'aropisutu mono zé hā, oto wama 're hāimana za'ra mono wa, uburé marī īwasété wi, wa za 're wasi'madâ'â pese za'ra, āma 're wasihāiba wasété za'ra mono tō da, duré 'rāwi wapē'ē 're, āma 're wasiwasété za'ra mono tō da. Taha wa, 'Re īhāimana u'āsi mono hā wa za wa te wasiwi 're wazé pese za'ra. Wa za duré tāma 're wasisōmri u'āsi za'ra, āma 're wanomro wē u'āsi mono da.

Paru hā dama 're ītoi u'āsi mono zé wasu'u

² Ma'āpé, asiwi 're wazawi wē za'ra wa'aba mono, apā 're wawaibui wē wa'aba mono da. Ni'wam norī hā asiré 're hāimana za'ra wa'aba mono nherē, ma tō wawasédé hā wa'āma sa'ra. Tane nherē, asiré wa te aima romhuri za'ra wa'aba ré hā, marī īwasédé hā wa te

aima 'manharĩ za'ra wa'aba õ di, nimahã na hã. Duré wanhimiromhuri zarina, aihâimana wasété na asi'marõpãrĩ za'ra wa'aba õ di 'rãwi. Duré rob'uiprazéb zô, marĩ hã taré, wa te aima 'manharĩ nhipese za'ra wa'aba õ di. Mare uptabi di.

³ E aiwasédé hã te aiãma sa'ra wa'aba da, wa ãne ãma aima rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. ãne da hãĩ õ di. A norĩ wa'wa hã wama asawi uptabi za'ra wa'aba di. Taha wa, niha wama 're romhâimana za'ra mono wa, 're wadâ'â za'ra mono da nherê, wama 're rowẽ za'ra mono di za. ãne na, wa tô aima wasiwasu'u pari za'ra wa'aba ni.

⁴ A norĩ wa'wa hã ĩma ai'umnhasi za'ra wa'aba di oto. Wa aima 're ĩtoi u'âsi za'ra wa'wa. Aiwasu'u wẽ wa'aba na, ma tô asina ĩma 're ĩrowẽ zani za'ra wa'aba mo. Rowasédé hã wazada 're wairébé u'âsi mono nherê, wa ĩtoi uptabi na 're ĩhâimana u'âsi.

⁵ Masédoniza u, we wasimasisi wamhã, wa te ãma ãpusi waihu'u õ di. ãmemhã wazada hã ro'wa'rutu uptabi di, da'ahã na wazada dahâimana za'ra wa. Duré aiãma wahâtâ'â za'ëtê za'ra wa'aba di. E marĩ wa. Wanhib'apito wasu'uwẽ nhiti, aipizari za'ra wa'aba õ'umnhasite.

⁶ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, taha si dapẽ'ẽ nomri'wa hã te 're hâimana, dawĩ 're robzei'õ za'ra mono nherê. Ta hã ma tô wapẽ'ẽ hi, Titu hã aihawĩ wa'aba, nimosi wei watẽme wisi wa.

⁷ E tawamhã, Titu wei watẽme ĩwisizém na si, ma tô wapẽ hã ĩ're wama da'wa. Mare di. Taha na si õ di. Aiwasu'u wẽ wa'aba na zama, ma tô wapẽ hã ĩ're wama da'wa, duré Titu hã asiwi ĩpẽ'ẽ hiri aba na aiwasu'u wẽ za'ra wa'aba na zama. Ta hã Titu hã ma tô wama aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa, ãne:

“Corĭtu na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩsazei'wa norĩ hã te sima aiwẽ za'ra, 'rãwi te te duré asabu za'ra da, tãma asawi uptabi za'ra wa. Ta norĩ hã ma tô duré 'rãwi sina tipẽ'ézé za'ra, marĩ hã ĩwasétére hã te te siwi ĩ'manharĩ za'ra zém na hã. Te duré sima aiwẽ za'ra, te te siwi ai'upari wẽ za'ra da, asitob'ru norĩ wi.” ãne na ma tô wama aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa, Titu hã. Taha wa, aima ĩtoi uptabi za'ra wa'aba di, ãhãna hã.

⁸ Rob'ui'ééré te aima ĩsõmri 'rata za'ra wa'wa hã sōré za'ra wa'aba wamhã, ma tô aiwi tirobzei'õ pese za'ra wa'wa, te ãma aima ĩnharĩ za'ra wa'aba zém na hã. Taha wa, wa tô wa hã ĩsiwi ãma robzei'õ, te aiwi ãma ĩrobzei'õ za'ra wa'aba zém na hã. Tane nherẽ, te ãma ĩsiwi robzei'õ na sahu õ di oto. E marĩ wa. Te aiwi ãma ĩrobzei'õ za'ra wa'aba zém na, ãma aihâimana za'ra wa'aba õ wa oto.

⁹ Taha wa, wa hã ĩtoi uptabi di, ãhãna hã. E ĩnhimi'ui'ééré na te aiwi robzei'õ pese za'ra wa'aba wa, wa ĩto sina ĩhâimana. Mare di. Aiwi ĩrobzei'õ pese za'ra wa'aba zéb zarina, aiwasété wi aipizari za'ra wa'aba wa, wa ĩto sina ĩhâimana. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te aima ĩwẽ za'ra wa'aba zéb zarina si, ma tô aiwi tirobzei'õ za'ra wa'wa. Taha wa, wa hã marĩ ĩwasédé hã te ãma aima 'manharĩ za'ra wa'aba õ di, ĩnhimi'ui'ééré na te ãma aima ĩnharĩ za'ra wa'aba zém na hã.

¹⁰ ĩsazei'õ'wa norĩ hã 're ĩnomro wasété mono zéb zarina, robzei'õ u'âsi 're hâimana za'ra mono wa, te ta norĩ hã dâ'â u'âsi ne 're hâimana za'ra, tipẽ'ẽ 're. Tane nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're ĩ'apisutu mono zéb zarina si, dawĩ 're robzei'õ pese za'ra mono wamhã, tawapsi te za dawasété wi 're dasipizari za'ra. Taha zarina si, te za oto 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're da'anho'reptu. ãne

wamhã, 're ĩdahâimana wasété za'ra mono zém na 're dasiwē'õ za'ra mono õ di za oto.

¹¹ Ma'ãpé, âne na âma asipo're pu'u za'ra wa'aba, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sima aiwē za'ra wa'aba zéb zarina, aiwi ĩrobzei'õ pese za'ra wa'aba zém na hã. Taha zarina, ma tô oto asiwaihu'u za'ra wa'wa, uburé ĩwasédé hã 'râwi asiwi wē'õ pese za'ra wa'aba da. Taha wa, ma tô oto asima ĩwē uptabi za'ra wa'wa, aiwasédé hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zém na ĩma asiwasu'u za'ra wa'aba da, apâ asima ropese za'ra wa'aba da. Ma tô duré asiwē'õ pese za'ra wa'wa, aiwasédé hã aima ĩhâimana za'ra wa'aba zém na hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimihâzém na, ĩsadawa para ĩmreme na te aihã za'ra wa'aba õ'umhasite, ma tô ĩma aipahi za'ra wa'wa. Tane nherē, ma tô asima ĩwē za'ra wa'wa oto, apâ âma atême ĩmorĩ aba da, wasisabu su'u za'ra da. ĩ'uwaibaba na si, niha âma rosa'rata za'ra wa'aba da, ma tô asi'madâ'â za'ra wa'wa, aibã hã tiwasédé te te ĩ'manharĩzém na hã asiwi wē'õ za'ra wa'aba da. Taha wa, aiwasédé hã âma 'manharĩ za'ra wa'aba õ di. ãne, wa tô âma aiwaihu'u za'ra wa'wa.

¹² Taha wa, e taré aibã hã tiwasédé te te da'âma ĩ'manharĩ âma, ĩpē'ézé wa, wa tô âne na âma aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa, taha hãiba na te âma aima nharĩ za'ra wa'aba da. Mare di. Duré e taré aibã hã te pawaptob da, wa tô âma aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa, âne na hã. Mare di. A norĩ wa'wa hã aima wazawi pese za'ra wa'aba wa, ĩnhimiroti hã 're ĩ'madâ'â za'ra wa'aba mono na 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a 'râwi asiwaihu'u za'ra wa'aba da si, wa tô âne na hã âma aima rob'ui'ééré 'rata za'ra wa'wa.

¹³ ãne hã wa te ai'âma waihu'u za'ra wa'aba wa,

ma tô apâ wapē hã ĩ're wama da'wa. Tane nherē, taha zarina si õ di, aima wato za'ra wa'aba zé hã. Titu hã we watēme wisi wamhã, ma tô wama aiwasu'u wē za'ra wa'wa. Ai'rata sãmra aba ré hã, ma tô, u, asiwi ĩpē'ē hiri 'wa, asiwi ĩpawapto wē wa'aba zém na hã. Āne wa, ma tô, to sina we watēme wi, aihawi wa'aba hã. Āne wa, wa duré wa norĩ hã watoi uptabi na wahâimana, ĩsabâdâ hã.

¹⁴ Titu hã āma atēme morĩ aba õ ré, wa tô tãma aiwasu'u wē za'ra wa'wa, ĩsõwa, te te aiwaihu'u sirõmo za'ra wa'aba da. Taha wa, taré te āma tãma ai'umnhasi baba za'ra wa'aba õ di, ĩsõwamhã. Wa norĩ hã wazadawa nhipese āna, wa tô wan-himirowasu'u wē na si, wa te aima 're rowasu'u u'âsi za'ra wa'wa, tô sena na āma 're ĩwawaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Taha zarina, Tituhu ma, wa te ĩ'aiwasu'u wē za'ra wa'aba zém na hã, tô sena na te za taha zarina si oto da te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa, a norĩ wa'wa hã.

¹⁵ Titu hã ai'rata sãmra aba ré, ma tô ĩsimiroti hã asiwi ĩwapari pese za'ra wa'wa. Ma tô duré asina aihâtâ'â za'ra wa'aba nherē, asiwi ĩ'âri wē wa'wa, marĩ na tãma āma asina uwaimrami za'ra wa'aba õ wa, te te siwi aiwē'õ za'ra wa'aba õ'umnhasite. Taha wa, tãma asawi pese za'ra wa'aba di, āne na ai'āma po're si'âri za'ra wa'aba õ wa.

¹⁶ Taha wa, wa hã duré, aima ĩto za'ētē za'ra wa'aba di. E marĩ wa. Īma ai'umnhasi za'ra wa'aba wa, āne na hã oto.

8

Īsibrob'õ norĩ ma, 're ĩdanhoprub za'ētē za'ra mono zé wasu'u

¹ Wasisānawā norī, wa wasima aiwē za'ra wa'aba ni, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā tinhimizawi pese zéb zarina, ĩsazei'wa norī ma, 're ĩsōpru mono zé wasu'u hā, waihu'u za'ra wa'aba da, Masédoniza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma rowahutu u, siré 're ĩsi'rā'ōtō mono norī ma, 're ĩsōpru mono zé wasu'u hā.

² Ta norī hā da te āma 're ĩrowasété za'ra mono na, te te 're robzépata za'ētē za'ra mono nherē, duré sibrob āna 're hāimana za'ra mono nherē, ma tô to sina, dama tinhoprub za'ētē za'ra, tite rob'uiirazém na hā.

³⁻⁴ Marī hā sa hāimana za'ra ō nherē, ma tô sa'ētē na dama sōmri za'ra, tinhoprubzém na te te āma dazawi za'ra da. Si'uihā na ma tô sima pisutu za'ra, āne na wa te āma saze za'ra wa, Zeruzarē āma 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē norī te te siwi āma pawaptob za'ra da, te te sima ĩwē uptabi za'ra zéb zarina. Taha wa, wē di āne hā, dama āma ĩsōprub za'ra zé hā, Masédoniza āma ĩsazei'wa norī nhoprubzé hā.

⁵ Wa norī hā āne zô, wanhimipari ō nherē, ma tô Wanhib'apito ma uimrehēne sisōmri za'ra ta norī hā, taha ma si 're hāimana za'ra mono da. Taha zarina, ma tô duré wama sisōmri za'ra, te te wapawaptob za'ra da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma ĩpisutu za'ra zéb zarina hā.

⁶ Titu hā āma atēme morī 'rata aba wamhā, ma tô rob'uiirazé ubumro na sāna'rata, asōprub za'ra wa'aba zém na hā. Taha wa, wa tô tāma roti pese ni, duré āma atēme morī aba wamhā, rob'uiirazé ubumro na te te āma sizusi da, romhuri hā wē uptabi na te te uprosi da.

⁷ A norī wa'wa hā te Cristu hā aima umnhasi

za'ra wa'aba wa, āma 're ĩsasōmri pese za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti na, te aimreme wē na dama 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo. ĩsimiroti hā ma tō duré 're ĩwaihu'u pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, asimi'ē na te 're ĩromhuri pese za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te aima 're ĩwē za'ra wa'aba mono zéb zarīna. Te duré asiwi 're ĩwazawi pese za'ra wa'aba mo. Āne hā aima sa'ētē uptabi za'ra wa'aba di, 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém na hā. Taha wa, te za sa'ētē na dama asōprub za'ra wa'wa duré.

⁸ Āne hā wa hā te āma aima 'ru za'ra wa'aba ō di. Taré wa aima āma roti za'ra wa'wa, ĩnhimiroti zarīna, 'manharī za'ra wa'aba wanhā, 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mono zém na, sena na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da. Masédoniza āma ĩsazei'wa norī hā simi'ē na te te 're ĩdapawaptob za'ra mono ne zô pé, wa āne na taré āma aipibu za'ra wa'wa.

⁹ Wanhīb'apito Zezu Cristuhu nhimizawi pese zé hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di oto. Ta hā Timama siré robze na 're hāimana u'āsi mono nherē, ma tō hāiwa āma tihāimanazé hā we tirē a'ā, ti'ai āma si'a'uwē da, te te a'ā dame 're robzépata mono da. Asada za'ra wa'aba, ma tō dawazari si'a'uwē, taha zarīna, a norī wa'aba zama 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'rata 're asimroi u'āsi aba mono da, hāiwa āma hā. Taha wa, Wanhīb'apito hā sisawi āna 're ĩhāimana mono ne, te za asisawi āna dama asōprub za'ra wa'wa, ate rob'uiprazé wa'aba na hā.

¹⁰⁻¹¹ ĩnhimirosa'rada hā wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa, rob'uiprazé asiwi ĩ'ubumroi wa'aba zém na hā. Wahub 'rata na ma tō dawana asima ĩpisutu za'ra wa'wa, rob'uiprazé hā asiwi ĩ'rā'ōtō

aba zéb da hã. Dawana ma tô duré rob'uiprazé ubumro na âma ĩsãna'rata za'ra wa'wa. Taha wa, ma'ãpé asiwi uprosi wě wa'aba, rob'uiprazé ubumro hã. Ato sina, âma asisaze za'ra wa'aba ne, te za oto âhãna hã âma ĩ'uwaimrami za'ra wa'wa duré, rob'uiprazém na hã, aihãiba mono bâ aima 're ĩhãimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, niha wamhã, ĩsa'ětē zarina, niha wamhã, ĩsyry zarina.

¹² Ato sina, âma asõprub za'ra wa'aba wamhã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono si te za asõprubzém na aiwēsãmri za'ra wa'wa. Asimarĩ aba õ wa, tô syry na ĩsõmri za'ra wa'aba zéb zarina, te za duré âma aiwēsãmri za'ra wa'wa, ato sina âma asõprub za'ra wa'aba wa.

¹³⁻¹⁴ E a norĩ wa'aba si, sa'ětē na ĩsõmri za'ra wa'aba na, da'upana âma robzépata za'ra wa'aba da, wa ãne na aima roti za'ra wa'wa. Mare di. Taré âhãna hã sa'ětē na aima hãimana za'ra wa'aba wa, te za âma ĩpawaptob za'ra wa'wa, Zeruzarē âma ĩsazei'wa norĩ hã, marĩ zô tiwi 're rowaptâ'â za'ra mono wa. Tawamhã, nimahã na marĩ zô, aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono wamhã, te za duré ta norĩ hã marĩ na te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, asa, sa'ětē na tãma hãimana za'ra wamhã. ãne wamhã, aiwa te za asõprubzém na asima âma 're ĩwa'rãmi za'ra wa'aba mo.

¹⁵ Duréhã Mozési ma tô ãne na âma rob'ui'ééré, Izarazéhé nhihudu norĩ hã a'ubuni wi simizahãri mono sidâpãsi, mana na dasazém nhisi hã te te siwi ĩ'ubumroi mono na hã:

“Ni'wam norĩ hã sa'ětē uptabi na te te sima ubumro za'ra mono nherē, tãma si'atarēme za'ra mono õ di, tisiré norĩ hã te te âma pawaptob za'ra mono wa. Taha wa, ni'wam

norĩ hã syry na te te sima ubumro za'ra nherẽ, ta norĩ wi tiwi sô rowaptâ'â za'ra õ di, ãsazéb zô hã.”

Ãne duréihã ãhã wasu'u na, Mozési te te ãma ĩrob'ui'érezé hã, ĩbaihã na hã. Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za 're asipawapto pese za'ra wa'aba mo, aiwa 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

Titu hã to sina datême ĩmorĩzé wasu'u

¹⁶ 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô Tituhu ma pisutu, tâma asawi pese za'ra wa'aba zéb zarina, te te aipawapto za'ra wa'aba da, wa norĩ hã wa te duré 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono ne. Taha wa, wa ãma wawata ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma hã, tô sena wa, õ hã.

¹⁷ Tawamhã õne haré ma tô Titu hã sina wazaze, ãma atême ĩmorĩ aba zém na da hã. Taha wa, si'uihã na te te ãma sima ĩrowézéb zarina, to sina te za tô ãma atême timorĩ za'ra wa'wa ãhãna hã, atême za'ra wa'aba.

¹⁸ Wasisãnawã hã wa za duré ĩsiré ãma atême satõrĩ za'ra wa'aba ni, aibã hã. Ãme ĩsazei'wa norĩ hã ma tô te te sima 're wasu'u wẽ za'ra, Cristuhu wasu'uwẽ na simiromhuri wẽ uptabi wa, ta hã.

¹⁹ Duré dama simiromhuri wẽ uptabi wa, ma tô ĩsazei'wa norĩ hã siwi pisutu, Zeruzarẽ u ĩsazei'wa norĩ nhoprubzéb ré, za wasi'aba'rúi wa, ãma wasiré morĩ da. Tawamhã Wanhib'apito ãma wawatazéb da, wa za tô ãne hã 'manharĩ ni, duré wato sina, wa te 're ĩda'apawapto mono zém na, da te wawaihu'u za'ra da.

²⁰ Wanhimisaihuri hã da te wa'ãma nomri tã da, wa za asõprub za'ra wa'aba zé hã wasitême wa te wasiwi 'madâ'â pese za'ra, wasi'aba'rúi wamhã.

21 Ī'uwaibaba, wa te āma ĩ'uwaimrami za'ra da si, wa tō ĩré wasima rob'madâ'â za'ra ni, Wanhîb'apito nho'a, duré uburé danho'a zama.

22 Wasisānawā hāiba amo hā wa za duré āma atēme satōrī za'ra wa'aba ni, Titu norī siré, āma morī da. Ta hā wa tō nasi pibu za'ra ni, simi'ē na te te 're romhuri mono zō, Wanhîb'apito ma. Taha wa, wa tō waihu'u za'ra ni, tō sena ĩsimi'ē na hā, duré to sina te te 're ĩromhuri mono na hā. Ta hā aiwasu'u wē za'ra wa'wa hā te te wapari wa, tāma ai'umnhasi uptabi za'ra wa'aba dī, za rob'uiprazém na dama asōprub za'ra wa'aba zém na hā. Taha wa, toi uptabi dī āhāna hā, rob'uiprazé ubumro na za te te āma aipawaptob za'ra wa'aba wa.

23 Titu hā bété. Ta hā ĩsiré Wanhîb'apito ma romhuri'wa te 're hāimana, Cristuhu wasu'uwē na ĩsiré te te 're ĩ'aipawaptob za'ra wa'aba mono. Duré wasisānawā hāiba amo norī hā za ĩsiré āma ĩneb zahuré da hā, ta norī hā te za tisiré ĩsazei'wa norī zadawa para, āma atēme ĩne wa'aba na si-wasu'u zahuré, aima za'ra wa'aba hā. Ta norī hā simiromhuri wē uptabi wa, te za Cristuhu āma si 're dawata za'ra.

24 Taha wa, ma'āpé ĩwē na si uburé marī na hā āma tāma uwaimrami za'ra wa'aba za, asimizawi pese aba zém na te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, duré sena na, wa te dama 're ĩ'aiwasu'u wē za'ra wa'aba mono zém na, te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da. Duré āme ĩsazei'wa norī, siré 're ĩsi'rā'ōtō mono norī hā, āne na te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, te za ĩwē na si tāma āma ĩ'uwaimrami za'ra wa'wa.

9

Zudeza āma ĩsazei'wa norī ma, ĩdanhoprub za'ra zé

wasu'u

¹ E wa hã wa za ãne na aima ãma roti na sahu za'ra wa'wa, ãnhimi'ui'ére na hã, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ norĩ ma, asõprub za'ra wa'aba da, dame. Mare di. ãne na, te aima ãma roti na sahu za'ra wa'aba õ di za, ãhãna hã.

² E marĩ wa. Zudeza ãma ãsazei'wa norĩ hã asiwi pawaptob za'ra wa'aba da, asi'uihã na ato sina, ãma asima rosa'rata za'ra wa'aba wa. ãne na, wa tô wa hã ãma aiwaihu'u za'ra wa'wa, tô sena na. ãme Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ãsazei'wa norĩ 're ãhãimana za'ra mono norĩ ma, wa tô aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa. ãne, wa tô ta norĩ ma hã tãma aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa: “Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ãsazei'wa norĩ hã ma tô rob'uiprazé ubumro na sãna'rata za'ra, wahub 'rata na hã.” ãne na, wa tô tãma aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa. Rob'uiprazé hã ato sina, asiwi ã'ubumro sirõmo za'ra wa'aba zéb zarina, ma tô ta norĩ zama sima ãma rosa'rata za'ra, to sina, aiwa asine wa'aba, te te siwi 'manharĩ wẽ da, aiwab da.

³ ãne na, wa tô dama aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa. Tane nherẽ, wa za ãsisõwa ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'wa, wasisãnawã norĩ hã, rob'uiprazé ubumro na te te aipawaptob za'ra wa'aba da, ãwana ré asiwi 'rã'õtõ pari aba da, te dama aiwasu'u wẽ za'ra wa'aba zéb zarina. Duré te dama aiwasu'u wẽ za'ra wa'aba zém na, taré te ai'umnhasi baba za'ra wa'aba tõ da, wa za tô ãne hã 'manha.

⁴ ãté Masédoniza hawimhã, wasisãnawã norĩ hã te za ãma ãsiré ai'aba'ré, atẽme za'ra wa'aba. Tawamhã, ãma atẽme wasihutu aba wamhã, rob'uiprazé hã asiwi 'rã'õtõ pari aba õ wamhã,

ãté wa aré aima aséb za'ra wa'aba ni, taré wa te ai'umnhasi baba za'ra wa'aba wa. A norĩ wa'wa hã bété. Te aré tô aséb za'ra wa'wa, tô sena ĩ'ubumro na, ãma uwaimrami za'ra wa'aba õ wa.

⁵Taha wa, wa tô ãne rosa'rata ĩsima, wasisãnawã norĩ hã ĩsisõwa te ãma atême satõrĩ za'ra wa'aba da, rob'uiprazé ubumro na te te aipawaptob za'ra wa'aba da, asiwi 'rã'õtõ pari aba hã ĩzõ, ĩma ĩropisutu za'ra wa'aba zéb zarina. Tawamhã, ãma atême ĩwisi za'ra wa'aba wamhã, õne haré wa za ti'â, asi'uihã na ato sina, dama asõprub za'ra wa'aba zém na, da te dasiwi aiwaihu'u za'ra wa'aba da.

⁶ ãne na, wa za duré ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, ãma rosa'rata za'ra wa'aba da. Amnho hã syry na da te 're ĩzuri mono zéb zarina, te za syry na da te 're ubumro za'ra, dama 're 'rã prédub za'ra mono wamhã. Sa'ëtē na, da te 're zuri mono wapsi, te za oto sa'ëtē na da te 're ubumro za'ra. Tane duré, dasima 're ĩdanhoprub za'ra mono zéb zarina, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã dama 're sõpru, ĩwa'rãmi.

⁷ Rãwi aipē'ē 're, asima ĩwaihu'u za'ra wa'aba zéb zarina si, te za aihãiba mono bâ dama asõprub za'ra wa'wa, ãté sa'ëtē na, ãté syry na. Robzei'õ nherē, dama asõprub za'ra wa'aba õ di za. Duré taré da te aima ĩ'ru za'ra wa'aba zéb zarina, dama asõprub za'ra wa'aba õ di za. Mare di. Asi'uihã na si te za asima ĩwē za'ra wa'aba zéb zarina, dama asõprub za'ra wa'wa, ato sina. ãne si ĩwē uptabi hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã, dato sina dasima 're ĩdanhoprub za'ra mono zé hã.

⁸ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã waihu'u pese uptabi

di, uburé marĩ ĩwě hã te te aima 're ĩ'anhomri aba mono da hã, marĩ zô aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono tō da, ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã, duré ãma 're ĩdapawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã.

⁹ Duréihã ni'wa hã ma tô ãne na rob'ui'ééré, ĩbaihã na hã:

“Īsibrob'ō norĩ ma, te 're sōprub u'âsi, sa'ětē na.

Īsimizawi pese zé hã dawĩ 're si'utōrĩ waihu'u za'ra mono ō di za. Te za dama 're hâimana u'âsi za'ra.”

Ãne duréihã rob'ui'ééré wasu'u hã.

¹⁰ E 'wa hã te robzâ hã robzuri'wa norĩ ma, te te 're anhomri. E 'wa hã, te dasazé hã te te dama 're anhomri. Ta hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono. Tane te za duré ĩsōprubzé hã aima 're sa'ětē za'ra wa'wa, dama 're asōprub za'ra wa'aba mono zé wa'rãmi, sa'ětē uptabi na oto dama ãma 're asōprub za'ra wa'aba mono da, nimahã na hã.

¹¹ Sa'ětē na te za tô ĩwě hã te te aima 're sōmri u'âsi za'ra wa'wa, taha zarina, oto a norĩ wa'wa hã sa'ětē na ãma 're dapawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, aiwab da. Taha wa, da'ahã na te za oto 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma tawata za'ra ni, asōprub za'ra wa'aba zé hã za wa te datēme ãwisi za'ra wē te.

¹² ĩwě hã te za tô ĩ'manharĩ za'ra wa'wa, ãne na dapawaptob za'ra wa'aba wamhã. E marĩ wa. Ta norĩ wi hã, marĩ zô tiwi 're rowaptâ'â za'ra mono ō di za oto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwě norĩ wi hã, Zudeza ãma 're ĩhâimana za'ra mono norĩ wi hã. Taha zarina, te za duré ahã na oto ãma 're wata za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma hã.

¹³ A norĩ wa'wa hã tãma asōprub za'ra wa'aba zém na, pawaptob za'ra wa'aba wa, te za tãma ãma

Ī'uwaimrami za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã. Taha wa, ahâ na te za tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma tiwata zara, Cristuhu wasu'uwẽ zarina 're anomro wẽ wa'aba mono na, duré asõprub uptabi na pawaptob za'ra wa'aba wa, ta norĩ hã, duré darob amoi ãma 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã, pawaptob za'ra wa'aba wa.

¹⁴ Ta norĩ hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te za ai'ãma 're mreime zusi u'âsi 'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ta hã tinhimizawi pese zéb zarina, te te aipisutu za'ra wa'aba wa, asimarĩ na tãma asõprub za'ra wa'aba da, ĩsimarĩ'õ norĩ ma hã.

¹⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma si, wa za 're wawata u'âsi za'ra, ti'ra na wama ĩsõprub za'ra zé wa'rãmi. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhoprubzé hã wẽ uptabi nherê, damreme na ĩ'uwaibaba, da te dasima ãma 're ĩrowasu'u za'ra mono da hã, da te dasima ãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ di.

10

'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para, Paru te te dama 're ĩsadawa wasu'u mono zé wasu'u

¹ Ni'wam norĩ hã asiré wa'aba, 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã te ãne te te sima 're ĩbâsi za'ra: "Paru hã wa'rata sãmra ré hã, wama pahi za'ra di, marĩ na te te wama ĩnharĩ za'ra da hã, wanho'a. Wanhiti 're hâimana mono wapsi, te mreime pahi ãna te te wama 're anharĩ, tinhimi'ui'ére na si." E ãne hã ĩma 're hâimana mono bâ. Mare di. Wa hã Paru, wa za oto aima ãma roti za'ra wa'wa. Īwapari pese za'ra wa'aba za. Cristuhu nhisi na, wa za ãma aima roti za'ra wa'wa ãhãna hã, ta hã simizawi pese wa,

duré atãma na 're hâimana u'âsi mono wa. Marĩ da, 're sisapētē waihu'u mono õ di, ta hã.

² Ni'wam norĩ hã ma tō ãne na ĩma nharĩ za'ra, ĩhãiba na: “Paru hã ĩsazei'õ'wa norĩ ne, te 're hâimana.” ãne te ni'wam norĩ hã ĩ'ãma rosa'rata za'ra. Taha wa, apã ãma atēme ĩmorĩ aba wamhã, atē ĩmreme tete na, wa za tō aima roti za'ra wa'wa, ĩpahi ãna, ãne hã te ĩsima wē õ nherē. Taha wa, ĩwasu'u wasédé hã wapari za'ra wa'aba õ di za, ãne na te aima nharĩ za'ra wa'aba tō da, asõ'a za'ra wa'aba.

³ Wa norĩ hã ti'ai ãma, wa dawazari 're wahâimana tō, uburé ĩsazei'õ'wa norĩ wazari. Tane nherē, ti'ai ãma 're ĩdahâimana za'ra mono zéb zarina, wa te 're a'wapéi mono õ di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhitob'ru norĩ hã. Mare di.

⁴ Ti'ai ãma 're ĩdasi'wapé za'ra mono zém na, wa te 're a'wapéi mono õ di duré. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimnhi'ãsi na si, wa tō wa te 're a'wapéi u'âsi, ĩwaihu'u pese zarina. ĩsitob'ru norĩ nhipetezé hã wa te tiwi ãma 're ĩ'a'uprosi mono zéb da hã, wa ãhã na si wa te 're a'wapéi u'âsi, ta norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimnhi'ãsi na si.

⁵ Taha na si, wa duré danhimiroti tō senai'õ hã wa te dawĩ 're a'uprosi. Ni'wam norĩ hã tiwē na sina 're wata za'ra mono wa, te 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tãma waihu'u ãna, 're hâimana za'ra. ãne na danhimirosa'rata wasédé hã, wa duré wa te dawĩ 're a'uprosi u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimnhi'ãsi na, ĩwaihu'u pese zarina. Uburé Cristuhu nhitob'ru norĩ nhimirosa'rata wasédé hã wa duré wa te tiwi 're awaibui u'âsi, Cristuhu nhimiroti zarina si, te te oto 're rosa'rata za'ra mono da, ta norĩ hã ĩwē na si.

⁶ A norī wa'wa hã te oto Cristuhu ãma 're ĩsasõmri pese za'ra wa'aba mo. Tane nherē, ni'wam norī hã asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono nherē, Cristuhu wi, apâ tihâimana wasété zô 're sipizari za'ra mono wa, wa za ta norī zada 're wahâimana, wa te wasiwi ĩwē'õ za'ra zéb zarina, niha wa te dama ãma roti za'ra da, ta norī hâiba na hã.

⁷ Atõmo na wahâiba mana wawi, asiwi 're ĩwa'madâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ma tô asiwi 're ĩwawē'õ za'ra wa'aba mo. Ni'wam norī hã asiré wa'aba, 're ĩhâimana za'ra mono norī hã te ãne na te te si'ãma 're rosa'rata upa za'ra 'râwi: “Wa norī si, wa Cristuhu zadawa para, wa te 're romhuri za'ra.” ãne na asi'ãma rosa'rata za'ra wa'aba ze te bâ, ma'ápé apâ asi'ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba. E marī wa. Wa norī zama, Cristuhu zadawa para dama romhuri'wai wa.

⁸ Wanhīb'apito hã ma tô wapisutu, ĩsadawa para, wa te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. E tawamhã, wanhimipawaptobzéb zarina, ãma 're anomro wē wa'aba mono zé hã, wa te aiwi 're uprosi za'ra wa'aba mono da, ma tô ãne hã wama pisutu. Mare di. ĩsadawa para, wa te 're ĩ'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiptete sina ãma 're anomro aba mono da si, ma tô wapisutu, Wanhīb'apito hã. Āhã zarina si, aima 're ĩsiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, ãma 're ĩnhisé mono õ di, tô sena aima 're ĩsiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, ãne na hã.

⁹ ĩnhimi'ui'éré na te aima ãma ĩroti za'ra wa'aba zé ma, aipahi za'ra wa'aba da hã, te amo ĩsima aiwē za'ra wa'aba õ di.

¹⁰ Ni'wam norī hã te duré te te sima 're ĩwasu'u za'ra, ãne: “Paruhu nhimiroti hã pire uptabi di,

tinhimi'ui'ééré na si te te wama 're ĩroti za'ra mono zém na hã. Mreme tete sina, te za duré âma wama roti pese za'ra, tinhimi'ui'ééré na hã. Tane nherẽ, wa'rata sãmra wamhã, marĩ dai õ di. Wama mreme wapu za'rare di." ãne te ni'wam norĩ hã te te sima 're ĩbãsi za'ra, ĩza're'ra si.

¹¹ Tane nherẽ, asiti wahâimana za'ra wa'aba ré, wanhimi'ui'ééré na wamreme tete sina, wa te aima âma ĩroti za'ra wa'aba zéb zarina, wa za duré wahâimana pire na ai'rata wahâimana za'ra wa'aba ni, apâ âma wane wamhã, atême za'ra wa'aba. ãne hã ma'ãpé wa'ãma waihu'u za'ra wa'aba, rosa'rata na wa'ãma ĩ'upa za'ra wa'aba norĩ hã.

¹² Ta norĩ hã danhipai u 're ĩhâimana wẽ za'ra mono na, ma tô 're si'madâ'â ze za'ra. Tane nherẽ, wa norĩ hã aiwab da hã, wa te wasina rosa'rata waihu'u õ di, wawẽ na hã. Tane nherẽ, te ta norĩ hã ĩsimiza'rese'õ ne 're hâimana za'ra. Tihâimana wẽ zéb zô si, te ta norĩ hã 'rãwi sina 're sõpré, taha na si danhipai u 're hâimana wẽ za'ra mono da newa.

¹³ Tane nherẽ, wa norĩ hã tô ĩbãre, wa aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama ĩpisutuzém nhipai u, aima wasiwasu'u za'ra wa'aba õ di. Romhuri hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama ĩpisutuzéb zarina si, wa tô wa te dama 're romhuri, a norĩ wa'aba ma zama. Taha na si, wa aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni, wa te dama 're ĩromhuri wẽ mono zém na si.

¹⁴ 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama ĩpisutuzéb zarina si, wa tô âma wanem na, atême za'ra wa'aba, dawana ĩsadawa para, wa te aipawaptob za'ra wa'aba da. Te te wama ĩpisutuzém nhipai u, wa te tiwi âma upai õ di, Cristuhu wasu'u wẽ hã wa te aima wasu'u 'rata za'ra wa'aba wamhã.

¹⁵ Duré, danhimiromhuri na nherē, taré wa norī hã da'upana wazadawa nhipese na 're wasi-wasu'u mono õ di, aima za'ra wa'aba hã. Taré, wa wa norī hã wa te wasima 're aiwē za'ra wa'wa, Cristuhu ãma 're ĩsasõmri za'ra wa'aba mono zém na, asima ãma 're sa'ětē za'ra wa'aba mono da, taha zarina, wa te aima 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zém na si, wa te aima ãma 're sa'ětē za'ra wa'aba mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama ĩpisutuzéb zarina si.

¹⁶ Tawapsi, wa za datēme 're wane, darob amoi u, airom nhiti za'ra wa'aba 're ĩdahâimana za'ra mono norī ma, ĩwasu'uwē hã wa te dama 're wasu'u mono da. Cristuhu wasu'uwē na ni'wa hã te te dama 're ĩromhuri mono õ zéb u si, wa za oto 're wane, darob amoi u hã, ĩwasu'uwē na, da te dama ãma 're romhuri za'ra mono nherē, taré wazadawa nhipese na, da'upana dama 're wasi-wasu'u tō mono da.

¹⁷ ãne na ma tō duréihã ni'wa hã ĩbaihã na ãma rob'ui'ééré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na:

“Ni'wam norī hã to sina oto 're hâimana za'ra mono wanhã, Danhib'apito te te 're ĩpawapto wē za'ra mono zém na si, te za tō dama 're si-wasu'u wē za'ra, to sina oto ãma 're ĩhâimana za'ra mono zém na hã.”

ãne duréihã rob'ui'ééré hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na hã.

¹⁸ Ni'wam norī hã tiwē na 'râwi 're ĩsi'madâ'â ze za'ra mono norī hã, Wanhib'apito te te 're wēsãmri za'ra mono õ di, ta norī hã. E marī wa. Te te sima 're ĩ'awasu'u wē mono norī si, te za te te 're awēsãmri, Wanhib'apito hã.

Cristuhu wasu'uwē upana, roti senai'ō na te te dama 're ĩroti za'ra mono norĩ wasu'u

¹ Āhāna, wa za ĩsisōwa āma ĩsina aipo're pu'u za'ra wa'wa, ĩ'āma aiwa'a za'ra wa'aba tō da, ĩnhimiza'rese'ō na ĩ'āma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono nherē.

² Wa hā te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, wa tō te ai'āma 're rosa'rata u'āsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono ne. Ni'wa hā aibā ma, ti'ra ubuni hā mro da, te te tāma ĩpisutu ne, wa tō aipisutu za'ra wa'wa, Cristuhu ma si oto 're aihāimana za'ra wa'aba mono da.

³ Tane nherē, wa oto ĩhâtâ'â sina, te ai'āma 're rosa'rata u'āsi za'ra wa'wa. E marĩ wa. Cristuhu āma si, 're sasōmri pese za'ra wa'aba mono nherē, āté ni'wam norĩ hā roti tō senai'ō na taré te te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za Cristuhu wasu'uwē hā ĩrēme za'ra wa'wa. Duréihā Wa'uburé hā wahi na sihâiba wa, Ewaha ma, sadawa nhipese na te te ĩrowasu'u ne, te za tō āté ni'wam norĩ hā te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, roti tō senai'ō na hā.

⁴ Zezusihi wasu'uwē tō sena uptabi si, wa tō aré aima wasu'u za'ra wa'aba ni. Tawamhā taha wasu'u na, wa te aima ĩrowasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, ma tō ĩsaze za'ra wa'wa. Taha zarina, ma tō duré asima ĩwē za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā aipē'ē 're, aima 're hāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da. Tane nherē, ni'wam norĩ hā Zezusihi wasu'uwē upana, tō senai'ō na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherē, Wanhib'apito wasu'uwē ne, tō senai'ō nherē, 'rāwi asiwi 're wē'ō za'ra wa'aba mono ō di. Ōne haré ma tō āma 're ĩsasōmri za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhāimana

u'âsi mono pē'ēzani upana, ma tō ihâiba'ō mreme si asima 're i'wē za'ra wa'aba mo.

⁵ E ta norī hā Cristuhu zadawa wasu'u'wa pā, ma tō bété ĩsimirowasu'u na āma ĩsaze za'ra wa'wa. E ĩnhimiromhuri hā tāma wapu bâ, ta norī nhimiromhuri ma hā.

⁶ Āté ĩmreme hā, ĩma pibu prā ti tō, da'ahâ nho'a te dama 're ĩrowahutu mono zéb da hā. Tane nherē, Cristuhu wasu'uwē si, tō sena hā ĩma waihu'u pese di. Āne na ma tō oto ĩ'āma ĩwaihu'u pese za'ra wa'wa, a norī wa'wa hā.

⁷ Asiwi ĩpawa'âbâ aba āna, wa tō 'Re ihâimana u'âsi mono wasu'uwē na si te 're aipawaptob za'ra wa'wa. Taha wa'rāmi, a norī wa'aba si, ĩma aipire na aihâimana za'ra wa'aba da, wa tō ihâimanazéb da hā, ĩsi'uihâ na nasi wa'â, ĩpire na aima ihâimana za'ra wa'aba tō da. E āne wamhā, ĩwasédé wa tō 'manha. E tō 're ihâimana mono zéb zarina, ma tō āne na ĩ'āma ĩrosa'rata wasété za'ra wa'wa, asima.

⁸ Cristuhu wasu'uwē na te aipawaptob za'ra wa'aba da, ai'rata ĩnhamra aba ré, rob'uiirazém na ĩma asōprub za'ra wa'aba ō nherē, ma tō ai'upana za'ra wa'aba, ĩsazei'wa norī hā ĩpawaptob za'ra, darob amoi āma 're ĩsi'ubumroi mono norī hā. Ta norī hā Wanhib'apito wasu'uwē na te pawaptob za'ra dai ō nherē, ma tō tite rob'uiirazém na ĩpawaptob za'ra, aima wa'aba si, te āma ĩromhurizéb da hā.

⁹ Ai'rata ĩnhamra aba ré, asimarī zô, te aiwasutu za'ra wa'aba da, te nasi aiwi rowaptērē za'ra wa'aba ō di, marī zô ĩwi rowaptâ'â wamhā. Wasisānawā norī si, ma tō uburé marī na siwi ĩpawapto, āma ihâimana mono zéb da hā, Masédoniza hawi, āma ĩsiré ĩsi'aba'rē norī hā. Taha

wa, ai'rata ĭnhamra aba ré hã, ĭnhiwari na hã te nasi ropire hã aima 'manharĩ za'ra wa'aba õ di. Tane, wa za duré ĭhâimana, apâ ĭmorĩ na te sahu wanhã, ãma atẽme za'ra wa'aba.

¹⁰ Ni'wa hã marĩ na te wari ãna, wa tô aipawap-tob za'ra wa'wa, ai'rata ĭnhamra aba ré hã, asiwi ĭpawa'âbã aba ãna. ãne hã ĭma wẽ uptabi di tô. Āhã wasu'u hã da te ĭwi pari waihu'u õ di, Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, 're ĭdahâimana za'ra mono norĩ hã. Cristuhu nhimiroti hã tô sena uptabi, te 're hâimana. Tane duré, wa hã tô sena, wa ãne na aima ãma rowaihu'u za'ra wa'wa.

¹¹ E marĩ wa, wa tô ĭnhiwari ãna aima romhuri za'ra wa'wa. E ĭma asawi za'ra wa'aba õ wa. Mare di. ĭma asawi uptabi za'ra wa'aba di. ãne na ma tô 'Re ĭhâimana u'âsi mono si ĭwaihu'u, 're ĭhâimana mono zêm na hã.

¹² Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, tô senai'õ na te te dama 're ĭroti za'ra mono norĩ hã, aiwa ĭsine hã te te dama 're ĭromhuri za'ra mono na dama 're siwasu'u za'ra mono tã da, wa za tô ĭpawa'âbã ãna te 're da'apawaptob u'âsi.

¹³ Ta norĩ hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa na, tô sena 're hâimana za'ra mono õ di. Sadawa nhipese na, te tô te te 're romhuri za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, da te ãma 're rosa'rata wẽ za'ra mono da, dasima.

¹⁴ Tô ĭbãre, te ta norĩ hã ãne hã te te 're 'manharĩ za'ra. E marĩ wa. Satanasihi nhimiroti na si, te te dama 're romhuri za'ra mono wa, ta norĩ hã. Duré Satanasihi ma hã waihu'u pese di, tihãiba na rowa'a na dama 're ĭsihãi're mono da hã, hãiwa ãma 'Re ĭhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa newa, da te ãma 're saze za'ra mono da.

15 Taha wa, tô ĩbâre te za tãma ĩromhuri'wa norĩ hã ĩsadawa para, sadawa nhipese na dama 're hãimana za'ra, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, romhuri wẽ 'wa, 're hãimana za'ra mono newa, da te ãma 're ĩrosa'rata wẽ za'ra mono zéb da hã, dasima. Taha wa, ta norĩ hã tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb zarina, te za tô 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te 're ahã za'ra.

Paru hã te te 're ĩrobzépata mono zé wasu'u

16 ãne wa za ĩsiwasu'u na ãma aima sahu za'ra wa'wa. ĩnhimiromhuri wẽ na, aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba mono nherẽ, ĩnhimiza'rese ãna 're ĩhãimana mono zém na, ĩãma rosa'rata za'ra wa'aba õ di za. Tane nherẽ, áté te za tô ãne na ĩãma ĩrosa'rata za'ra wa'wa, ĩnhimiza'rese õ na 're ĩhãimana mono zém na hã. ãne wa, te za tô asiwi ĩwẽ'õ za'ra wa'aba ãna, ĩwapari pese za'ra wa'wa, Wanhib'apito wasu'uwẽ na te dama 're ĩromhuri wẽ mono zém na hã aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba da. 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi õ 'wa norĩ, aima 're siwasu'u pari za'ra wa'aba mono nherẽ, wa za tô aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa.

17 Áté Wanhib'apito te te ĩma ĩwaihu'uzéb zarina, aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba õ di, ãhã na hã. Áté danhimiza'rese ãna 're ĩdahãimana za'ra mono zéb zarina si, wa za aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, ĩnhimiromhuri wẽ na hã.

18 Ni'wam norĩ hã te Wanhib'apito wasu'uwẽ na te te dama 're ĩromhuri wẽ za'ra mono zém na hã aima 're siwasu'u za'ra wa'wa, ãma 're ĩwẽsãmri za'ra wa'aba mono zéb da hã. Tane, wa za duré wa hã aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, Wanhib'apito wasu'uwẽ na te dama 're ĩromhuri wẽ mono zém na hã, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da.

19 A norī wa'wa hã asimiza'rese sina 're ĩ'aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, 'râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono nherē, e niha te bété simiza'rese ãna 're ĩhâimana za'ra mono norī nhimiroti si, 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo, asiwi 're wē'ō za'ra wa'aba mono ãna. Tane duré, wa hã ĩnhimiza'rese ãna 're ĩhâimana mono di pâ, te za pé ĩzama asiwi ĩwapari pese za'ra wa'wa duré.

20 Ni'wam norī hã ma tô 're ĩhâimana za'ra mono zéb zarina, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, te te aima 're 'rui u'âsi za'ra wa'wa, ta norī zadawa para si, uburé marī hã 're ĩ'manharī za'ra wa'aba mono zéb da si. Tane nherē, asiwi 're wē'ō za'ra wa'aba mono ō di, ta norī hã. Sadawa nhipese na, aiwi 're sipsaihuri u'âsi za'ra wa'aba mono nherē, duré ta norī ma si, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, te te 're aiwaibui wa'aba mono nherē, e niha bâ bété, asiwi wē'ō za'ra wa'aba ō di. Ta norī si, aima pire na 're hâimana za'ra wa'aba mono newa, 'râwi 're si'madâ'â ze za'ra mono nherē, duré te te ai'ãma 're wasété za'ra wa'aba mono da, atob'rata wi te te 're aihâ za'ra wa'aba mono nherē, e asiwi 're wē'ō za'ra wa'aba mono ãna bété.

21 Wa hã ãne, te aima 're ĩ'manharī za'ra wa'aba mono da hã, ãté aré sada ĩnhib'uware di. Ta norī si tinhimirosa'rata na sina 're siptete za'ra mono di, ãne te te aima 're ĩrob'manharī wasété za'ra wa'aba mono zéb da hã. E ãne da, 're ĩhâimana mono bâ, wa hã. Mare di.

Ta norī hã marī wasu'u wē na, dama 're ĩsiwasu'u za'ra mono zém na hã te te siwi ãma ĩwabzu za'ra ō di, Wanhib'apito wasu'u wē na te dama 're ĩromhuri wē mono zém na hã. Tane nherē, wa hã ãne na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba 'wa'âhã, ãté tô

ĩnhimiza'rese'õ ne, wa aré aima 're ĩhâimana za'ra wa'wa.

²² Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, tô senai'õ na te te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono norĩ hã te sina aima 're wata za'ra wa'wa, ebreusi na 're ĩhâimana za'ra mono na hã, duré Izarazéhé nhihudu 're ĩhâimana za'ra mono na hã, duré Abra'ãhã nhihudu 're ĩhâimana za'ra mono na hã. Tane, wa duré wa hã ebreusi na 're ĩhâimana, duré Izarazéhé nhihudu, duré Abra'ãhã nhihudu, ãne hã aiwa tô wama za'ra hã.

²³ Cristuhu ma romhuri'wa na, te duré ta norĩ hã aima 're siwasu'u u'âsi za'ra wa'wa. Tane nherê, wa wa hã ta norĩ nhipai u, Cristuhu ma romhuri'wa na 're ĩhâimana. (Ãté ĩnhimiza'rese õ na 're ĩhâimana mono na, ĩ'ãma rosa'rata za'ra wa'aba da nherê, wa za tô ãne na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa.) E marĩ wa, wa ta norĩ nhipai u Cristuhu ma romhuri wẽ 'wa na 're ĩhâimana. Wa tô te tãma 're romhuri pese uptabi, ta norĩ nhipai u. Dazazéb 're, ma tô da te dasiwi 're ĩzai u'âsi, ta norĩ 're ĩhâimana za'ra mono zém nhipai u. Ma tô duré da te dasiwi 're ĩ'ahâri u'âsi, powawẽ hânhorõ na, senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã da te dasiwi 're ĩhã za'ra mono zém nhipai u. ãne wa, wa tô aré 're ĩdã'ã u'âsi, te ĩsina 're romnhimimnhasi za'ëtẽ mono wa.

²⁴ ĩsiré zudezu norĩ hã ma tô duré nimahã na hã te te siwi 're ĩpré'é. ãne hã nimahã bãtã na ma tô 5 na ĩzada tiromhãiba. Misi bãtã na, 39 na da te dasiwi 're ĩpré'é mono zé hã, zudezu norĩ hã te te sima 're ĩrob'manharĩ za'ra mono zéb zarina.

²⁵ Romanu norĩ hã ma tô duré te te siwi 're ĩpré'é, wedehu na. ãne hã nimahã bãtã na si'ubdatõ oto, ĩzada ĩromhãimana wasété zé hã. Ëtẽ

na ma tô duré dasiwi ĩhâ ni, da te dasiwi âma ĩwĩrĩ da. Duré, uba're hã ma tô ĩré âzé, â 'rowi, â sisasi hã sa'ětē wa. Āne, taha na si'ubdatō te ĩrobzépatazé hã duré. Āne hã uba're hã misi â na ĩré sipo'o pese wamhã, bātâ na wa tô â poré wa'wa ĩhâimana, bātâ bāre, mara bāre duré.

²⁶ Daro mono bâ 're ĩmorĩ ré hã, ĩma romn-himimnhasi uptabi nherē, wa tô âpré na te 're saprĩ, panho'ōmo na hã. Duré danhipsaihuri ahâ di, bādâdi na hã, danhibrob zô dapārĩ'wa norĩ hã. Ni'wam norĩ hã ĩsiré zudezu norĩ 're hâimana za'ra mono nherē, mā tô ĩzada 're hâimana wasété u'âsi za'ra, zudezu'ō norĩ zama. 'Ri nho'ōmo mono bâ, ma tô duré da te dasima 're ĩ'ru za'ra, niha da te ĩma 're rob'manharĩ za'ra mono da. A'ubuni wi 're ĩmorĩ ré hã, ĩsina romnhimimnhasi na, wa tô duré 're ĩhâimana, â poré na zama 're ĩmorĩ ré hã. Ni'wam norĩ hã tô sena Cristuhu zazei'wa 're hâimana za'ra mono newa, ma tô duré ĩzada 're hâimana za'ra, ta norĩ zama. Taha wa, ĩsina romnhimimnhasi uptabi nherē, wa tô 're ĩhâimana u'âsi.

²⁷ Duré âma 're ĩhâimana mono zéb da hã, wa tô te ĩsima 're romhuri pese, ĩnhib'rata na. Bātâ ahâ na ma tô duré ĩnhotō âna ĩ'âma 're awē. Mram na zama te robzépata ahâ di, 'rubu na zama. ĩsai âna te 're ĩromhuri mono zém na hã, wa tô duré te 're robzépata. ĩ'uza âna 're ĩhâimana mono zém na zama, wa tô duré te 're robzépata.

²⁸ Tane nherē, taha si ō di, te 're ĩrobzépata mono zé hã. Awē sidâpâsi, wa ĩpē'ē na te 're robzépata u'âsi, daro mono bâ ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'ōtō mono norĩ âma, te âma 're rosa'rata u'âsi za'ra mono wa. Ta norĩ âma 're ĩhâtâ'â za'ětē za'ra mono

di duré.

²⁹ Ni'wam norĩ hã ĩsazei'wa norĩ hãimanazéb 're, sib'uware na 're ĩhãimana za'ra mono norĩ ãma hã, e niha wa za te ãma 're rosa'rata za'ra. Ta norĩ ãma hã wa za tô ãma 're ĩpě'ézé za'ra. Duré ni'wam norĩ hã tisiré nhimi'manharĩ wasété zarina, tiwasété na 're si'marõpãrĩ za'ra mono 'ru te, wa za sada 're ĩhãimana za'ra, tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ 'rata za'ra mono norĩ zada hã, ta norĩ hã po're ãna 're hãimana za'ra mono wa.

³⁰ Áté niwapsi, wa za tô ãne na hã aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, uburé marĩ na te 're ĩrobzépata mono zém na si, taha zarina, marĩ da hã, ĩsi'uihã na ĩnhib'uware na 're ĩhãimana mono zém na, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da.

³¹ 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã, Wanhib'apito Zezusihi mama hã, taha ma si ĩwaihu'u pese di, ĩzadawa nhipese ãna aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba zém na hã za. Taha ãma si, wa za 're wawata u'âsi za'ra, wa norĩ hã.

³² Uburé marĩ da, ĩsi'uihã na ĩnhib'uware na 're ĩhãimana mono zém na hã wa za aima ãma ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Damasitu na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩnhamra ré, apito Aretaha zapari da'madâ'â'wa hã ma tô damrami'wa norĩ ma ĩ'ru, 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra, 'ridawa nhitob za'eté mono bâ, te te ĩzô rob'madâ'â za'ra mono da, te te siwi ĩsãmri wa, te te siwi ĩ'âri da.

³³ Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã ma tô si'õtõ na siwi ĩ'ãma si'ra, 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra zadazâri hawĩ. Taha wa, wa tô rowẽ na dawĩ watobro rob u, da'wapéi'wa norĩ wi hã.

*Paru hã, sôtô 'rowim ne, marĩ hã te te
ĩ'ab'madd'âzé wasu'u*

¹ Marĩ dai ô nherẽ, wa za duré ãne na aima ãma ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, ĩnhimiromhuri wẽ na hã, Zezusihi zadawa wasu'u'wa, tô sena 're ĩhâimana mono na, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da. Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, tô senai'ô na te te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono norĩ hã te sina 're wata za'ra, sôtô 'rowim ne, marĩ hã ta norĩ si te te 're sabu za'ra mono newa, danhotô 'rowi, da te 're ĩrosawêrẽ za'ra mono ne. Tane nherẽ, wa tô duré ĩzama marĩ ĩwaihu'u'ô hã te 're azabu, ĩnhotô 'rowim ne, Wanhib'apito te te ĩma 're ĩ'awaihu'u mono zéb zarina si.

² Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô ĩzaprô, hãiwa u, 're ĩsãmra mono zéb u hã. Wa hã Cristuhu zazei'wa. ĩnhotô 'rowim ne, hãiwa u ĩmorĩzém na hã 14 na ma tô ĩ'ãma tiwahu oto. Áté ĩhâiba u'âsi na, wa tô wi. Áté ĩpê'êzani na si. Wa hã ĩsiwaihu'u ô di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma si, waihu'u pese di, ãne hã.

³⁻⁴ ãne na hã 'rãwi ãma ĩsiwaihu'u ô di tô, wa hã. Áté ĩpê'êzani na si, wa wi, tô. Áté ĩhâiba wahuré. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma si, ãne hã tãma waihu'u pese di. ãne si, wa tô wa hã ĩsiwaihu'u. Rowẽ uptabi u hã wa tô wi, tô. Tame rowasu'u ĩwẽ uptabi hã wa tô te awapari, ĩsi'uihã na. Rowasu'u wẽ uptabi wa, damreme na ĩ'uwaibaba da te dasima ãma 're ĩrowasu'u za'ra mono zéb da hã, da te dasima ãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono ô di.

⁵ ãne na ĩma romhâimana wamhã, áté ĩbãre, wa aré aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩwêsãmrizém na hã. Tane nherẽ, taha na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba ô di za. ĩsi'uihã

na marĩ da, ĩnhib'uware na 're ĩhâimana mono zém na si, wa za aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, asiwi āma ĩwaihu'u za'ra wa'aba da hã.

⁶ Āne na ĩma ĩromhâimanazém na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba da, te ĩsina rosa'rata 'wa'âhã, e ĩnhimiza'rese'õ ne, wa aré aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Mare di. E marĩ wa. Tô sena, āne na aré aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba wa. Tane nherē, taha na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba õ di za. ĩnhimiromhuri hã 're ĩ'madâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina si, duré ĩnhimiroti hã aipo're na 're ĩwapari za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za ĩhâimanazém na ĩ'āma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo, asima.

⁷ Danhotõ 'rowi, da te 're ĩrosawērē za'ra mono ne, wa tô marĩ ĩwē uptabi hã te ab'madâ'â tô, ĩnhotõ 'rowi te ĩrosawērē ne. Taha wa, danhipai u dama ĩpire newa, 'râwi āma 're ĩsi'madâ'â zeĩ mono tõ da, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩma pisutu, ĩhâiba na te tô 're robzépata mono da, marĩ na, ro'wa hã te te 're dahâzu mono wa, da'āma 're 'wasi'ē za'ra mono wa, da'āma 're ĩsépu'u siroptub za'ra mono ne. Taha zarina, te tô Satanasi hã te te 're ĩpibui u'âsi, te āma 're ĩrobzépata u'âsi mono zéb da hã. Tane nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te tiwi 're ĩzawi mono õ di, āne na te te 're ĩpibu tõ mono da hã. E marĩ wa. Dama ĩpire newa, 'râwi te ĩsina 're rosa'rata tõ mono da.

⁸ Taha wa, wa tô si'ubdatõ Wanhīb'apito wi hã ĩsima rowaptē, tô õhõ na te 're ĩrobzépata mono zém na hã ta hã simisaré te te ĩ'āma sizâri da, te āma 're robzépata zahu tõ mono da.

⁹ Tane nherē, āne si ma tô nasi ĩma waihu'u asa, te tiwi rowaptērē wamhã: “Te ai'āma sizâri õ di za.

Īnhimizawi pese zéb zarina si, te za 're aihâimana mo. Asi'uihâ na marĩ da hã, asib'uware na 're aihâimana mono nherẽ, te za asiptete sina ĩ'ãma 're aihâimana mo, ĩnhimipawaptobzéb zarina.” Āne si, ma tō nasi ĩma waihu'u na wa'rã asa, Wanhib'apito hã. Taha wa, ĩsi'uihâ na marĩ da hã, ĩnhib'uware na 're ĩhâimana mono zém na si, wa za tō ĩto sina aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, taha wa'rãmi Cristuhu nhiptetezéb ré si, 're ĩhâimana u'âsi mono da.

¹⁰ ĩsi'uihâ na marĩ da hã, ĩnhib'uware na 're ĩhâimana mono nherẽ, duré Cristuhu ma, te 're romhuri mono wa, da te ĩ'ãma 're wasété za'ra mono nherẽ, duré ĩma ropire na 're ĩhâimana mono nherẽ, duré da te ĩma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherẽ, duré marĩ na te 're robzépata mono nherẽ, wa ĩto sina 're ĩhâimana u'âsi. E marĩ wa. ĩsi'uihâ na marĩ da hã, ĩnhib'uware na 're ĩhâimana mono nherẽ, wa za taha wa'rãmi, ĩnhiptete sina 're ĩhâimana, Cristuhu nhimipawaptobzém na si.

Corĩtu ãma ĩsazei'wa norĩãma, Paru hã ĩhâtâ'â za'ra zé wasu'u

¹¹ Cristuhu zadawa wasu'u'wa na, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba õ wa, wa tō ĩnhimirohuri wẽ na si aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, ãne hã te ĩsima wẽ õ nherẽ. Āté ĩnhimiza'rese'õ ne, wa tō ãne na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, a norĩ wa'wa hã dama 're ĩwasu'u wẽ za'ra wa'aba mono õ 'ru te. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩpawapto mono õ 'wa'ãhã, aré marĩ dai õ di, 're ĩhâimana mono zé hã tō. Tane nherẽ, Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, senai'õ na te te aima 're ĩroti za'ra wa'aba

mono norĩ ma, ĩwapu na tãma 're ĩhãimana za'ra mono õ di.

¹² Ai'rata ĩnhamra aba ré, wa tô ĩnhimi'ẽ na marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã aima 'manharĩ za'ra wa'wa, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ nhimiromhuri na. ãne zarina, te za sena na Zezusihi zadawa wasu'u'wa na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

¹³ E tawamhã ai'upana wa'aba si, wa tô darob amoi ãma ĩsazei'wa norĩ 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã te 're apawapto pese, ta norĩ si ĩma sawi pese za'ra wa. Mare di. E marĩ na, wa tô bété a norĩ wa'wa hã ai'mararé za'ra wa'wa, sena Zezusihi zadawa wasu'u'wa na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba õ zéb da hã. Áté asimarĩ aba zô, te 're aiwasutu za'ra wa'aba mono õ zém na si, wa tô ai'mararé za'ra wa'wa, ai'rata ĩnhamra aba ré hã. Ma'ãpé, ãne na ĩwasédé hã te aima 'manharĩ wasété za'ra wa'aba ze te bâ, ĩma pari za'ra wa'aba.

¹⁴ Si'ubdatõ ãma, wa za oto ãma atẽme ĩmorĩ 'wa, te duré asabu na sahu za'ra wa'aba da. Tawamhã, ãma atẽme ĩmorĩ aba wamhã, asiwi ĩpawa'ãbã aba da, te aiwi rowaptẽrẽ za'ra wa'aba õ di za, asimarĩ zô, ãma atẽme ĩmorĩ aba õ wa za. Taré Cristuhu wasu'uwẽ na te aipawapto za'ra wa'aba da si, wa za tô ãma atẽme ĩmorĩ 'wa. E damama norĩ ma, te za da'ra norĩ hã te te 're ubumroi pese za'ra, dasazé hã. Mare di. Damama norĩ si, te za te te 're rob'ubumroi pese za'ra, ti'ra sazéb da hã. Tane duré wa hã, aimama aba ne, aima 're ĩhãimana za'ra wa'aba mono wa, te 're aipawapto za'ra wa'aba mono da si, wa tô te ai'ãma 're rosa'rata u'ãsi za'ra wa'wa, ĩsima. Taha wa, asiwi ĩpawa'ãbã aba õ di za.

¹⁵ Tawamhã, ãma atẽme ĩmorĩ za'ra wa'aba

wamhã, ĩto sina, wa za uburé ĩnhimarĩ hã uprosi, te ãma aipawaptob za'ra wa'aba da, te ãma ĩ'ârĩ hã za. Taha da, wa za duré aima romhuri pese za'ra wa'wa, ĩwasutu uptabi nherẽ. ãne na hã ĩma asawi pese za'ra wa'aba nherẽ, e te za duré ĩzawi za'ra wa'aba zém na hã ĩwi asisawi za'ra wa'wa, aiwétési.

¹⁶ Asiwi ĩpawa'ábã za'ra wa'aba da, te aiwi ĩrowaptērẽ za'ra wa'aba õ na, ma tô asina ĩwaihu'u za'ra wa'wa tô. Tane nherẽ, ma tô ni'wam norĩ hã rosa'rata na ĩ'ãma upa za'ra, rob'uiprazé hã ĩzadawa nhipese na te aiwi ĩ'ubumroi wa'aba na hã. E ãne hã ĩ'uwaibaba. Mare di. ĩ'uwaibaba õ di.

¹⁷ Wasisãnawã norĩ hã, ĩzadawa para ãma atême si'aba'réri wa'aba da, te ãma ĩsatõrĩ za'ra hã e ma tô aima sadawa hapese za'ra wa'wa, rob'uiprazém na. Mare di. ãne na hã aima sadawa nhipese za'ra wa'aba õ di, ta norĩ hã.

¹⁸ Titu hã bété. Ta hã wa tô duré ãma atême satõrĩ 'wa, ãma atême morĩ aba da. Wasisãnawã hãiba amo hã wa tô duré ãma ĩsiré satõ. E Titu hã ma tô tawamhã aima sadawa hapese 'wa, asimarĩ aba zô hã. Mare di. Tane duré, wa hã 're ĩhâimana mono zé hã. Aiwapasi wahâimanazé hã, rob'uiprazém na aiwi 're ĩwanhimisaihuri aba mono õ na hã.

¹⁹ E taré wa'ãma 're rosa'rata wẽ za'ra wa'aba mono da, wa ãne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni. Mare di. Cristuhu zazei'wa oto 're wahâimana mono wa, wa ãne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a. Wasisãnawã norĩ, wama asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, wa te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da si, wa tô uburé marĩ hã wa te 're ab'manharĩ, asiptete sina Cristuhu ãma si 're anomro aba mono da oto.

20 Ai'āma 're ĩhātâ'â za'ra wa'aba mono sina, wa tō ai'āma te 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa, za āma atēme ĩmorĩ aba na dâ'āsina, duré 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, za te aiwēsāmri za'ra wa'aba ō na dâ'āsina. Āté a norĩ wa'wa hã te za duré asiwi ĩwē'ō za'ra wa'wa, za āma atēme ĩmorĩ za'ra wa'aba wamhã. Āté āhãna hã te 're asisada'âbâ u'âsi za'ra wa'aba mo râwi. Āté te duré marĩ na 're asi'ruiwapari za'ra wa'aba mo. Āté te duré asisada 're asiti'ru za'ra wa'aba mo. Āté asi'āma si te duré 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo. Āté te duré asi'āma 're ĩwasété za'ra wa'aba mo. Āté te asima 're ĩdabâsi wasété za'ra wa'aba mo. Āté dama aipire newa, te duré râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mo. Āté siwa'ru te duré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Āne na 're aihâimana za'ra wa'aba mono ō'umhasite, wa ai'āma 're ĩhātâ'â u'âsi za'ra wa'wa.

21 Āma atēme ĩwisi aba wamhã, áté ĩpē'ēzé te, wa za aiwa'ō, ai'āma ĩpē'ēzé uptabi za'ra wa'aba wa. Duréhã ai'ahã na ma tō aiwasédé hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo aré. Ma tō duré asina 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo, pi'ō na, aibã na zama. Asiséb āna, ma tō marĩ ĩwasétére zō si asima 're asōpré wa'aba mo. Āne na aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono nherē, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono ō wa, áté te za ĩwi tirobzei'ō pese. Taha wa, áté ĩnhiséb di za, ĩnhib'apito ma hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã, ai'āma za'ra wa'aba hã.

13

Paru hã roti na te te ĩrãsutuzém na rowasu'u

1 Si'ubdatō āma, wa za oto ĩmorĩ na āma atēme sahu za'ra wa'wa, te asabu za'ra wa'aba da. Duréihā Mozési hā ma tō āne na ĩbahā na rob'ui'ére, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti na hā: “Ni'wam norĩ da, 're dawasété za'ra mono wamhā, maparane dahāiba ma, te za 're siwasu'u za'ra, ta norĩ hā danho'a te te 're sadawa waptob za'ra mono da, tāma 're ĩsiwasu'u za'ra mono zém na hā.” Āne duréihā 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti na rob'ui'ére hā. Tawamhā, wa hā āma atēme ĩmorĩ aba wamhā, taha zarina, wa za tō sena zarina, aiwasété za'ra wa'aba na hā aiwaihu'u za'ra wa'wa.

2 Maparane āma, atēme āma ĩmorĩ aba wamhā, wa tō aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa, aiwasédé 're ĩmanharĩ u'āsi za'ra wa'aba mono norĩ, za te ĩaihā za'ra wa'aba zém na hā. ĩnhimi'ui'ére na, wa za oto āne na aima āma sahu za'ra wa'wa, asiti wa'aba ĩhāimana nherē. Āma atēme ĩmorĩ aba wamhā, ĩnhimi'ahârizé hā te aima ba'a za'ra wa'aba ō di za, aiwasédé 're ĩmanharĩ u'āsi za'ra wa'aba mono norĩ ma hā, duré ĩza'u si tiwasété zō 're ĩsipizari za'ra mono norĩ ma zama.

3 Sena na Cristuhu zadawa para, te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono na, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da, ma tō āne na asima ĩāma ĩrosa'rata za'ra wa'wa. Tane tō wē di, ĩma hā. Āma atēme ĩmorĩ aba wamhā, Cristuhu zadawa para, wa za tō aihā za'ra wa'wa. Tawamhā, âté te za oto asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'wa, sena na Cristuhu zadawa para, te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono na hā. Cristu hā niha te te aima ĩrob'manharĩ za'ra wa'aba zéb da hā, e sib'uware di, asada za'ra wa'aba hā za. Mare di. Siptete uptabi di ta hā, te te ĩaihā za'ra wa'aba zéb da hā.

4 Cristu hã wedepo'o nnonhi'rãmi na, da te dasiwi sasõmri wamhã, ìhãiba hã sib'uware di. Tane nherẽ, 'Re ìhãimana u'âsi mono nhiptetezém na ma tô apã hãiwa'udu, 're hãimana u'âsi mono da oto. Tane, wa tô duré wa norĩ hã wanhib'uware na 're wahãimana. Tane nherẽ, 'Re ìhãimana u'âsi mono nhiptetezém na, wa duré 're wahãimana, Cristuhu ne. Taha zarina, wa za niha aima rob'manharĩ za'ra wa'aba ni, wasi'uihã nai õ nherẽ.

5 Aipẽ'ẽ 're, te za a'â 'rãwi asi'madã'ã za'ra wa'wa, ìsazei'wa norĩ hãimanazéb zarina, tô sena 're aihãimana za'ra wa'aba mono zô. ãne na asina tãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wamhã, Zezu Cristu, aipẽ'ẽ 're, 're ìsãmra aba mono na, te za asina ìwaihu'u za'ra wa'wa. E ãne hã asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ di bété. Tane nherẽ, Cristu hã aipẽ'ẽ 're, 're sãmra aba mono õ wamhã, asina tãma 're ì'uwaimrami za'ra wa'aba mono õ na, te za asina ìwaihu'u za'ra wa'wa, asi'uihã na.

6 Wa hã wa ãma ìsima aiwẽ za'ra wa'wa, ãma atême ìmorĩ aba wamhã, asiwi wawaihu'u za'ra wa'aba da, 'Re ìhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ 're ìhãimana za'ra mono zém na, wa te wasina ãma ì'uwaimramizém na hã.

7 Wa duré 're wamreme u'âsi, ai'ãma za'ra wa'aba, 'Re ìhãimana u'âsi mono ma, ta hã te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, marĩ ìwasétère hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tô da. E ai'ãma za'ra wa'aba, wa te 're ìromhuri mono na, da te dasiwi 're wawẽsãmri mono da, wa ãne hã ai'ãma 're wamreme u'âsi za'ra wa'wa. Mare di. Taré a norĩ wa'wa hã ìwẽ si oto 're 'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mono da si, wa ai'ãma 're wamreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ìhãimana u'âsi mono ma hã.

Īwē si tō 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, wa te aihã za'ra wa'aba õ di za. ãne wamhã, ãté te za ãne na wa'ãma ĩrosa'rata za'ra wa'wa, asima: “Oro Paru norĩ hã, Zezusihi zadawa wasu'u'wa, tō sena 're hãimana zahuré mono za, te te wahã za'ra õ di.” Áté ãne na te za wa'ãma ĩrosa'rata za'ra wa'wa. Tane nherē, wama wē di tō, ĩwē si tō 're 'manharĩ u'ási za'ra wa'aba mono wamhã.

⁸ Cristuhu wasu'uwē hã tō sena uptabi hã, ni'wa hã te te dawī pari waihu'u õ di, dama siptete uptabi wa, ĩwasu'uwē hã. Taha zarina si, wa za tō 're wahãimana, wa norĩ hã, 'rãwi wa te wasiwi 're wē'õ mono ãna.

⁹ A norĩ wa'wa hã tō sena Cristuhu ãma asiptete sina 're anomro wē wa'aba mono wamhã, wa za tō aima 're wato za'ra wa'wa. ãne wamhã, Cristuhu zadawa para, wa te aihã za'ra wa'aba õ di za. Wa te aihã za'ra wa'aba õ wamhã, ãté ni'wam norĩ hã te za wa'ãma sima rosa'rata wasété za'ra, wawē'õ'wa norĩ hã, aima wapahi za'ra wa'aba na hã. Tane nherē, wē di tō wama hã, tō sena Cristuhu ãma si oto 're anomro wē wa'aba mono wamhã.

¹⁰ ãne wa, wa asiti ĩnhamra aba ré, aima ãma rob'ui'ére za'ra wa'wa, za ãma atēme ĩwisi aba wa, asõ'a te aima nharĩ za'ra wa'aba tō da, Wanhib'apito zadawa para te te ĩma ĩpisutuzéb zarina. Ma tō ĩma pisutu tō, ĩsadawa para si te 're aipawapto wē za'ra wa'aba mono da. E tawamhã ĩnhimipawaptozbéb zarina, ãma 're anomro wē wa'aba mono zé hã te aiwi 're uprosi za'ra wa'aba mono da, ma tō ãne hã ĩma pisutu. Mare di. Taré ĩsadawa para si, te 're aipawapto wē za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiptete sina ãma 're anomro aba mono da si, ma tō ĩma pisutu tō, Wanhib'apito hã.

11 Īsisānawā norī, ĭnhimi'ui'éré na wa za oto aima āma 'rāsutu za'ra wa'wa. 'Re aihâimana wasété za'ra wa'aba mono zé hã te za oto ĭrēme pese za'ra wa'wa. Te aima 're ĭroti za'ra wa'aba mono zé hã te za 're ĭwapari pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, te za simisutu asimirosa'rata na 're asisazei pese za'ra wa'aba mo. Rowē na si asiré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, te za duré asina 're ĭrosa'rata wē u'âsi za'ra wa'aba mo. Āne wanhã, 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã ĭsimizawi pe hã, te za 'râwi asiré 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa, dama rowē nhomri'wa hã.

12 Taha wa, te za uburé asiré ĭsazei'wa na 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, asō'utu na asisawi sina 're asitob'rata hârâ za'ra wa'aba mo.

Āme, 'Re ĭhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē 're ĭsi'ubumroi mono norī hã te āma asawi za'ra wa'wa, uburé.

13-14 Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma, wa ai'āma 're ĭmreme u'âsi za'ra wa'wa, ta hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da. 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã tinhimizawi pese zéb zarina, ĭwē si te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono da, wa duré ai'āma tãma 're ĭmreme u'âsi za'ra wa'wa, duré ĭpē'ēzani hã te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, simisutu āma 're anomro wē wa'aba mono da, taha āma si.

'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u
New Testament in Xavãnte (BR:xav:Xavãnte)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Xavãnte

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Xavãnte [xav], Brazil

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 1882536746

The New Testament

in Xavãnte

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

744f0b3a-210f-53c7-b3a1-39b62617ba0c